

Evropska konferencija za roditelje

**Podizanje sljedeće generacije
za život crkve**

Skice poruka

Lipanj (jun) 2020.

ZAHVALA

Autori žele izraziti svoj dug službi Watchmana Nee-ja i Witnessa Lee-ja u svojoj pripremi ovog materijala. Oni su otvorili Riječ Božju, ami ulazimo u nju. Štoviše, autori žele izraziti svoju zahvalnost Living Stream Ministry-ju, koji nam je milostivo darovao odobrenje da upotrijebimo razne citate u pripremi ovih skica za roditelje, mlade i djecu u Gospodnjoj obnovi.

Svi biblijski stihovi uzeti iz izdanja kršćanske sadašnjosti Zagreb, ako nije drugačije označeno.

Svi izvodi iz službe uzeti su od službe Watchmana Nee-ja ili Witnessa Lee-ja, objavljeni od Living Stream Ministry-ja, Anaheim, Kalifornija. Koristi se s dopuštenjem, sva prava su pridržana.

PODIZANJE SLJEDEĆE GENERACIJE ZA ŽIVOT CRKVE

Poruka 1

Sveti brak za Božji naum

Biblijski stihovi: Post 1:26-28; 2:18, 23-24; Mt 19:4-6; Heb 13:4; Prop 9:9; Izreke 5:18; Mal 2:14-15; Gal 2:20; Fil 1:21a; Ef 5:18-33; Kol 3:16-19

I. Bračni život je temelj za porodični život, a porodični život je baza našeg svakodnevnog života, a naš svakodnevni život baza je za naš život crkve; to pokazuje presudnu važnost našeg bračnog života—Heb 13:4:

- A. Brak je veoma važan faktor u životu crkve; da li je crkva normalna i zdrava ili gubi svoj element i esenciju veoma mnogo zavisi od bračnog života; mi ovu stvar koja se tiče braka ne bismo smjeli smatrati olakom stvari; mi ga moramo držati u časti—stih 4; usp. 1 Sol 4:3-8.
- B. Pavlovo breme u Efežanima 5 bilo je sa svrhom da obradi i bračni život i život crkve istovremeno; Pavao nije odvajao bračni život od života crkve; naprotiv, on je to dvoje stopio zajedno, jer on je znao da je bračni život zapravo dio života crkve—stihovi 22-33.

II. Brak je određen od Boga i važan je Bogu—Post 2:18; Mt 19:4-5:

- A. Kad je Bog stvorio čovjeka, video je da nije dobro za čovjeka da bude sam, stoga je odlučio da mu načini pomoćnicu kao njegovo upotpunjavanje; to pokazuje da je brak stvar Božjeg božanskog i svetog uređenja—Post 2:18:
    1. Odmah nakon što je Bog stvorio čovjeka, naložio je čovjeku da bude «plodonosan i da se množi i napući Zemlju» to jest, da ispunи Zemlju sa ljudskim bićima —stih 28.
    2. To ukazuje na to da mi trebamo biti primjereno oženjeni ili udane u skladu sa Božjim naumom i za Božji naum; Božji naum u braku je da nas upotrijebi kako bismo održali egzistenciju čovječanstva na Zemlji—stihovi 27-28.
    3. Čovjek bi trebao uživati u Božjoj opskrbi za svoje življenje i bračni život za čovjekovu egzistenciju i umnoženje kako bi napučio Zemlju da omogući Bogu da spasi neke ljude da proizvede crkvu—Tijelo Kristovo—koje će imati svoj ishod u Novom Jeruzalemu kao Božje vječno proširenje i izražaj u skladu sa Božjom vječnom ekonomijom—Prop 9:7-9, i bilješka 71; Izreke 5:18; Mal 2:14-15, i bilješka 151; Ef 1:22-23; Otk 21:2, 10.
  - B. Božji neprijatelj ima čežnju da uništi ostvarenje Božjeg cilja, koji ovisi o ljudskom braku—1 Tim 4:1-3:
    1. Napadi na ovu božansku stvar Božjeg uređenja dolaze od neprijatelja koji imaju namjeru da unište Božji cilj uzrokujući da se ljudi žene i udaju na nemaran način ili da im se zabranjuje da se žene i udaju—stihovi 1-3; Lk 17:26-27.
    2. Mi bismo trebali biti svjesni da ideologija o tome da se ne ženimo ili udajemo dolazi od demona, Božjih neprijatelja.
  - C. Brak je symbol sjedinjenja Krista i crkve—Post 2:18, 21-24; Ef 5:22-32:
    1. Adam slikovito predstavlja Boga u Kristu kao stvarnog, univerzalnog Muža, koji Sebi traži suprugu; Adamova potreba za ženom slikovito prikazuje i portretira Božju potrebu u Njegovoj ekonomiji, da ima ženu kao Svoje upotpunjavanje, Svoj par (dosl., svoju su-prugu)—Rim 5:14; usp. Iz 54:5; Iv 3:29; 2 Kor 11:2; Ef 5:31-32; Otk 21:9.
    2. Bog čezne za tim da ima i Adama, koji slikovito prikazuje Krista, i Evu, koja slikovito prikazuje crkvu; Njegov naum je da «neka oni gospodare» (1:26); to znači imati pobjedonosnog Krista plus pobjedonosnu crkvu; Bog želi Krista i crkvu da gospodare—Rim 5:17; 16:20; Ef 1:22-23.
- III. Mi u našem bračnom životu trebamo živjeti život Bogočovjeka—Gal 2:20; Fil 1:21a; Ef 5:18-33; Kol 3:16-19:**

- A. Mi trebamo imati življenje Bogočovjeka u našem bračnom životu kako bismo imali život Bogočovjeka u crkvi; ako muž i žena nisu vitalni kod kuće u svom bračnom životu, oni nemaju nikakav način da budu vitalni na sastanku; mi trebamo živjeti Krista kod kuće sa našim mužem ili ženom i sa našom djecom.
- B. Budući da smo u nedostatku življenja Bogočovjeka, mi potrebujemo stvarno oživljenje da budemo Bogoljudi koji žive život koji se uvijek odriče samog sebe i koji biva razapet da živi Krista za Božji izražaj—Gal 2:20; Fil 1:21a.
- C. Kako bismo imali življenje Bogočovjeka, mi trebamo živjeti i hodati u skladu sa pomiješanim duhom—1 Kor 6:17; Rim 8:4:
  1. Veoma važna sfera u kojoj bismo trebali hodati po duhu je naš bračni život.
  2. Ako mi u svom bračnom životu možemo živjeti po duhu u našem bračnom životu, ogroman broj poteškoća će nestati.

IV. Izakov brak nije bio uobičajen, samo za njegovo ljudsko življenje; on je bio za ispunjenje Božjeg vječnog nauma—Post 21:12; 24:1-4:

- A. Božji vječni naum je da izrazi Samog Sebe na korporativan način; kako bi imao taj korporativni izražaj, Bog mora imati narod; taj narod je sjeme Abrahamovo—1:26; 12:1-3; 15:5; 21:12.
- B. Izakov brak nije bio samo sa svrhom da samac može imati sretan život, udoban, život; bez braka, Izak ne bi mogao proizvesti sjeme; da bi taj muškarac samac mogao imati sjeme za ispunjenje Božjeg vječnog nauma, morao se oženiti—24:1-4.
- C. «Mi čeznemo za tim da vidimo će svi brakovi u crkvama biti za ispunjenje Božjeg nauma. Ovakva vrsta braka zahtijeva svakodnevno življenje u jednosti sa Bogom. Mlada bračo, ako je sve što činite u skladu sa Božjom ekonomijom, čak će i vaš brak biti sprovođenje Božje ekonomije. Vi trebate kazati: »'Gospode, ono što ja danas ovdje činim mora biti u skladu sa Tvojom ekonomijom. Sad sam samac, ali jednog dana bit ću oženjen. Neka moj brak bude za Tvoju ekonomiju'.» To je glavna točka Postanka 24—Studij života - Postanak, poruka 60, str. 722-732 (Četvrti svezak).

V. Mi trebamo biti duboko impresionirani sa najboljim brakom u Bibliji—brakom koji je model – onaj od Boaza i Rute—Mt 1:5, 16; Ruta 4:13-22:

- A. Brak Boaza i Rute može se smatrati najboljim brakom zabilježenim u Bibliji.
- B. Posebna istaknuta točka u braku Boaza i Rute nije ništa što se tiče njihovog življenja ili karijere, već nešto što se tiče jedne izvrsne stvari, to jest, da budu jedan dio rodoslovja kako bi uveli Isusa Krista u čovječanstvo—Mt 1:5.
- C. Kroz njihov udio u rodoslovju da proizvedu Krista, Bog je mogao ostvariti Svoju vječnu ekonomiju tako da ima organsko Kristovo Tijelo, koje će se dovršiti u Novom Jeruzalemu kao središtu novog neba i nove Zemlje da bude Božje proširenje u čovječanstvu za Njegov vječni izražaj u božanskoj slavi—stih 16; Ef 4:15-16; Otk 21:1-2, 9-10.

Izvodi iz službe:

BRAK

Brak je određen od Boga

«Jahve Bog reče: Nije dobro za čovjeka da bude sam; načinit ću mu pomoćnicu kao par» (Post 2:18).

Kad je Bog stvorio čovjeka, video je da nije dobro da muškarac bude sam, pa je odlučio da muškarcu načini pomoćnicu kao njegovo upotpunjjenje. To pokazuje da je brak u skladu s Božjim božanskim i

svetim uređenjem. Brak je odredio Bog kad je Bog prvo stvorio čovjeka. Brak nije stupio na scenu nakon čovjekovog pada u grijeh, niti se temelji na ljudskim požudama. Bog je brak odredio za čovjeka u stvaranju i to je primarna stvar u našem ljudskom životu. U našem življenju samo je stvaranje veće od braka, a brakom bivaju uglavljene sve druge stvari. Porijeklo čovjeka bilo je kroz stvaranje; nastavak čovjeku je kroz brak. Na početku Bog je stvorio čovjeka, ali nastavak i širenje čovjeka je kroz brak. Stoga je brak važan Bogu, i On određuje da se taj čovjek ženi i udaje.

Bog je odredio za muškarca da ima pomoćnicu kao svoje upotpunjene, jer nije dobro da muškarac bude sam. Biti sam nije dobro iz nekoliko razloga. Nije dobro u postizanju Božjeg cilja, a još više, nije dobro u odnosu na samog muškarca. I fizički i emocionalno, u ljudskom životu i ljudskim zbivanjima, nije dobro da čovjek bude sam. Stoga je Bog odlučio da od muškarca načini pomoćnicu kao upotpunjene za muškarca.

«Onaj koji ih stvori od početka načinio ih je muško i žensko, i reče: ‘Zbog toga će muškarac ostaviti svoga oca i majku i bit će sjedinjen sa svojom ženom; i to dvoje bit će jedno tijelo’» (Mt 19:4-5).

U početku Bog nije samo odredio da muškarac ima pomoćnicu kao svoje upotpunjene u braku, već ih je stvorio muško i žensko, i odredio da njih dvoje budu jedno tijelo. Čovjek ima unutarnju potrebu za brakom, koja dolazi od Božjeg stvaranja. Bog je tu potrebu stvorio u ljudskoj prirodi. Biblija otkriva da je Božji cilj u svemiru sa čovjekom. Da bi Bog postigao Svoj cilj u svemiru, mora steći čovjeka, a da bi stekao čovjeka, mora osigurati da se čovjek kojeg je stvorio za Svoj naum nastavlja i širi brakom. Stoga Bog nije samo odredio brak; on je također stvorio potrebu za brakom unutar čovjeka.

Božje stvaranje čovjeka bilo je vrlo posebno. Stvorio je čovjeka tako da muško i žensko trebaju jedno drugo kako bi bili cjelovita osoba postajući jedno tijelo. Prema učenju Biblije, ni žensko ni muško osoba nisu cjelovita osoba. Da bi bili cjeloviti, muško i žensko moraju se združiti kao jedno. Kao što su potrebne dvije polovine lubenice kako bi lubenica bila potpuna, samo su muškarac i žena cjelovita osoba s Božjeg gledišta. Jedan brat je jednom pozvao bračni par na večeru, ali muž je došao bez supruge. Brat je spomenuo svom gostu da je došla samo polovina osobe. Prema Bibliji i Božjem izvornom uređenju, osjećao sam da je ta riječ točna. Bog želi da muško i žensko postanu jedno tijelo; stoga, On želi da se čovjek oženi i uda. Brak je Božje izvorno uređenje.

Sveto Pismo koje je Gospod Isus citirao u Mateju 19:5 bilo je kao odgovor na pitanje o razvodu. U Svojoj riječi Gospod je priznao izvorno Božje uređenje u vezi s brakom. Nadalje, Gospod je nagovijestio da čovjek treba poštovati izvorno Božje uređenje koje se tiče braka. U Novom Zavjetu Gospodnje razmatranje važnosti ljudskog braka odgovara Božjem razmatranju u stvaranju.

Brak je simbol sjedinjenosti između Krista i crkve

«Zaručih vas sa jednim mužem...kao čistu djevicu sa Kristom» (2 Kor 11:2).

Brak muškarca i žene simbol je sjedinjenosti Krista i crkve. Apostol smatra Krista mužem, a vjernike Njegovom zaručnicom. Nadalje, zaručio nas je kao čistu djevicu s Kristom. Stoga, kad god vidimo brak, treba nas podsjećati na naš odnos sa Kristom i na odnos Krista sa nama.

«Njih dvoje bit će jedno tijelo. To otajstvo (misterija) je veliko, ali ja govorim sa obzirom na Krista i na crkvu» (Ef 5:31-32).

Muž i žena, jedno tijelo, simbol su velike misterije (otajstva), Krista i crkve, i jednosti između Krista i crkve. Kad god smatramo da su muž i žena jedno tijelo, trebali bismo vidjeti otajstvo (misteriju) jednosti Krista i crkve

«Muž je glava žene kao što je i Krist Glava crkve...ali, kao što je crkva podložna Kristu, tako neka i žene budu podložne svojim muževima u svemu. Muževi ljubite svoje žene kao što je i Krist ljubio crkvu i Samoga Sebe predao za nju» (Ef 5:23-25).

Muž, kao glava žene, simbol je Krista kao Glave crkve. Stoga je žena koja je podložna svom mužu simbol crkve koja je podložna Kristu, a muž koji voli svoju ženu je simbol Krista koji voli crkvu. Svaki primjereni odnos muža i žene je očitovanje priče o Kristu i crkvi. Stoga kao muževi i žene trebamo biti oprezni da budemo primjereni muževi i žene kako bismo primjereno očitovali odnos između Krista i crkve. (*Sabrana djela Witnessa Lee-ja, 1932-1949*, sv. 3, «Presudne istine u Svetom Pismu,» pogl. 33, str. 603-614).

DRŽATI BRAK U ČASTI

Stih 4 kaže: «Neka se brak drži u časti među svima, a postelja neokaljanom; jer bludnicima i preljubnicima Bog će suditi.» Naoko to nije povezano sa životom crkve. Međutim, brak je vrlo važan faktor u životu crkve. Da li je crkva zdrava i normalna ili je izgubila svoj element i esenciju, jako ovisi o bračnom životu. Nemojte smatrati da je stvar o braku olaka stvar. Moramo ga moramo držati u časti. To znači da moramo posjedovati svoje tijelo, svoj posudu, u posvećenju i časti (1 Sol 4:3-4) da «nitko ne prelazi preko i ne obmanjuje svoga brata ni u jednoj stvari» (1 Sol 4:6; dosl.). U životu crkve braća i sestre moraju se kontaktirati na sveti način. To znači da častimo svoj brak i tudi brak. Častiti brak znači posjedovati svoje tijelo u posvećenju i časti i bježati od bludnosti. (*Studija života Jevrejima*, Poruka 55, str. 547).

HODATI PO DUHU

Rimljanima 8:4 stih je, koji je paralelan Kološanima 2:8 u smislu da nam govori da hodamo u skladu s duhom. Hodati u skladu s duhom znači hodati po Kristu. Ako svakodnevno hodate u skladu s duhom, automatski ćete hodati u skladu s Kristom. Ako hodate na taj način, činit ćete određene stvari ili se suzdržavati od činjenja, ne zato što ste u skladu s praksom mjesnih crkava, nego zato što hodate u skladu s Kristom ...

Mi trebamo primijeniti ovu stvar koja se tiče hoda po duhu u svakom aspektu našeg svakodnevnog života. Na primjer, braća koja žive zajedno trebaju to primijeniti u svom međusobnom razgovoru. Jedan je brat možda naviknut da govori u skladu sa svojim umom, dok drugi brat može razgovarati u skladu sa svojom emocijom. Oba brata moraju naučiti razgovarati u skladu s duhom. Kad ustanu rano ujutro, trebali bi vježbati da razgovaraju ne iz uma ili iz osjećaja, nego iz duha. Braća se trebaju moliti: «Gospode, podari mi milost da govorim iz svog duha.» Međutim, umjesto da to rade, braća mogu živjeti u skladu s tradicijom ljudi i elementima svijeta. Iako se ne moraju svađati, mogu živjeti u skladu s njihovom ljudskošću koja je rafinirana životom crkve, a ne živjeti po Kristu.

Vrlo važno područje u kojem trebamo hodati u skladu s našim duhom je naš bračni život. Muževima je teško ostati u duhu sa svojim ženama. Lako im je biti ili u umu, emociji ili volji. Jedna od najtežih stvari koju brat mora učiniti je okrenuti se svom duhu u prisutnosti svoje žene. Ali mi braća moramo naučiti hodati u skladu s duhom u odnosu prema svojim ženama. Ako se bratova supruga odnosi prema njemu dobro, možda je sretan. Ali ako mu ona nije ugodna, možda će se uvrijediti. Umjesto da se okreće duhu, možda će odlučiti ostati u svojoj emociji. Međutim, bilo da su naše žene ljubazne ili neljubazne, mi trebamo ostati u svom duhu. Ako vas supruga prekorava, ostanite u duhu. Ako dobro govoriti o vama, ostanite u duhu. Ako ostaneš u duhu, hodat ćeš po Kristu u svom bračnom životu.

Žene također trebaju naučiti biti u duhu kad su sa svojim muževima. To je još teže nego mužu biti u duhu sa svojom ženom. Mnoge sestre mogu biti u duhu s gotovo svima, osim sa svojim muževima. Kad su sa svojim muževima, obično su u emociji, a ne u duhu. Trebamo Gospodnjie milosrđe i milost da budemo u duhu sa svojim mužem ili ženom. Moramo priznati da u velikoj mjeri naš bračni život nije u skladu s Kristom. Uprimo pogled u Gospoda da nam podari milosrđe i milost da svoj bračni život imamo u skladu s duhom. To je osnovno i ključno za život crkve. Bračni život temelj je obiteljskog

života, obiteljski život baza je našeg svakodnevnog života, a naš svakodnevni život baza je života crkve. To pokazuje presudnu važnost našeg bračnog života. Ako u bračnom životu možemo živjeti prema našem duhu, nestat će velike poteškoće. (*Studij života - Kološanima*, Poruka. 54, str. 475-477).

ŽIVJETI ŽIVOT BOGOČOVJEKA U NAŠEM BRAČNOM ŽIVOTU I ŽIVOTU CRKVE

Razmotrimo sada situaciju u obnovi. Svi smo vjernici. Vjerujemo u Gospoda Isusa. Pokajali smo se i vratili se Gospodu, i spašeni smo, čak i dinamično spašeni. Pa ipak, u našem svakodnevnom životu možda nemamo življenje Bogočovjeka.

Istaknuli smo da je za Izraelovu djecu držati zakon bilo živjeti Boga i izražavati Boga. Međutim, nisu se držali zakona i zbog toga nisu živjeli Boga niti izražavali Boga. Situacija je danas ista i kod nas. Uglavnom, u svakodnevnom življenu ne izražavamo Boga.

Mi trebamo imati življenje Bogočovjeka u našem bračnom životu. Kad bi oženjeni brat živio život Bogočovjeka u svom bračnom životu, on bi sigurno bio dobar muž, jer bi bio stvarni Bogočovjek u ljubavi prema svojoj ženi. Isto tako, ako bi udana sestra živjela život Bogočovjeka u svom bračnom životu, bila bi dobra žena, podlažući se svom mužu.

Mi također moramo imati življenje Bogočovjeka u životu crkve, posebno u odnosu na ono što nazivamo vitalnim grupama. Kako mi možemo imati vitalnu grupu ako mi sami nismo vitalni? Ovo je nemoguće. Pretpostavimo da za večerom brat i njegova supruga nisu zadovoljni jedno s drugim. Čak razmjenjuju riječi i svađaju se dosta dugo. Odjednom se sjete da bi kasnije te večeri morali prisustvovati sastanku svoje vitalne grupe. Ali kako bi ovaj par mogao biti od presudne važnosti za sastanak? Budući da u bračnom životu nisu vitalni kod kuće, nemaju načina da budu vitalni na sastanku.

NAŠA POTREBA ZA STVARNIM OŽIVLJENJEM

Budući da nam nedostaje življenje Bogočovjeka, potrebno nam je stvarno oživljenje. Djeca Izraelova imala su samo vanjski zakon, ali danas, mi imamo nešto mnogo jače i mnogo uzvišenije od zakona. U sebi imamo sveobuhvatnog, život-dajućeg, sastavljenog, dovršenog Duha koji je izobilna opskrba Duha Isusa Krista (Fil 1:19; dosl.). Trebamo živjeti Krista izobilnom opskrbom Duha Isusa Krista (stihovi 20-21a).

Mi unutar sebe imamo takvog Duha, ali što živimo i kako živimo? Živimo li Krista? Na sastancima crkve možemo živjeti Krista, ali živimo li Krista kod kuće sa mužem ili ženom i s djecom? Potrebno nam je stvarno oživljenje da bismo bili Bogoljudi koji žive životom koji se uvijek odriče sebe i biva razapet da bismo živjeli Krista za izražaj Boga. (*Studij života 1 i 2 Ljetopisa (Dnevnika)*, poruka. 11, str. 76-77).

NAJBOLJI BRAK

Biblija nam odastire da je Bog stvorio čovjeka po Svom liku u Svojoj najvišoj namjeri da sproveđe Svoju vječnu ekonomiju. Odmah nakon što je Bog stvorio čovjeka, Bog je odredio brak za čovjeka. Prema božanskom otkrivenju u Biblijci, ljudski brak koji je Bog odredio nije samo da čovjek živi i ostvaruje neku karijeru, već i da čovjek bude jedno s Bogom kako bi Bog mogao pronaći načina da ostvari Svoju vječnu ekonomiju kroz čovjeka.

Najviša Božja namjera u stvaranju čovjeka i uređivanju čovjekovog braka je da On čezne za tim da bude jedno sa čovjekom, čak i postajući čovjekom, da čovjek može biti kakav je i On u svom božanskom životu i naravi, ali ne i u Njegovom božanskom Božanstvu. Četiri tisuće godina nakon što je započela povijest (istorija) čovječanstva, Bog je iz vječnosti došao u vrijeme da bude utjelovljen, da

EVROPSKA KONFERENCIJA ZA RODITELJE

postane čovjek u tijelu, a taj čovjek je Isus Krist kao utjelotvorenje Boga. Isus Krist je i Bog i čovjek, Bogočovjek koji je proizveo mnoge vjernike Svojom smrću i uskrsnućem da budu Njegovo organsko Tijelo, crkva. Sve je to učinjeno kroz čovjekov brak.

Najbolji brak koji je zabilježen u Bibliji je brak Boaza i Rute. Posebna upečatljiva točka u braku Boaza i Rute, kako Biblija bilježi, nema ništa s njihovim življenjem ili bilo što u vezi s njihovom karijerom, nego nešto što se tiče jedne izvrsne stvari, to jest, da budu jedan dio rodoslovlja kako bi uveli Isusa Krista u čovječanstvo, tako da je Bog mogao ostvariti Svoju vječnu ekonomiju s organskim Tijelom za Krista, koje će se dovršiti u Novom Jeruzalemu kao središtu novog neba i nove Zemlje koji će biti Božje božansko širenje u čovječanstvu za Njegov vječni izražaj u Njegovoj božanskoj slavi. (*Sabrana djela Witnessa Lee-ja, 1994-1997*, sv. 3, «Najbolji brak,» str. 489).

PODIZANJE SLJEDEĆE GENERACIJE ZA ŽIVOT CRKVE

Poruka 2

Pobožna porodica za život crkve

Biblijski stihovi: 1 Tim 3:15-16; Post 5:22, 25-29; 6:8, 11-14; 7:1; Mt 16:18;
Rim 16:3-5; Filemon 1-2

I. Pobožnost je življenje koje izražava božansku stvarnost, izražaj Boga u svim Njegovim bogatstvima—1 Tim 2:2; 3:16; 4:7-8; 6:3, 6, 11; Tit 1:1; 2:12; 2 Pt 1:3, 6-7; 3:11:

- A. Pobožnost se ne odnosi samo na bogobojaznost, nego i na življenje Boga u crkvi, to jest, življenje Bogu koji biva življen iz naše nutrine u crkvi—1 Tim 3:15-16.
- B. Življenje crkve kao novog čovjeka trebalo bi biti upravo isto kao i življenje Isusa; ono treba biti u skladu sa stvarnošću (istinom) koja je u Isusu—Ef 4:17-24:
  1. Stvarnost u Isusu odnosi se na zbiljsko stanje Isusovog života kao što je zapisano u četiri Evandelja; u pobožnom Isusovom životu postoji istina, stvarnost—stih 21, i bilješka 1.
  2. Isus je živio život u kojem je sve učinio u Bogu, sa Bogom i za Boga; Bog je bio u Njegovom življenju, i On je bio jedno sa Bogom—Iv 14:9-10; 16:32b; 5:30; 6:57; 10:30.
  3. Mi, vjernici, koji smo nanovo rođeni sa Kristom kao našim životom i koji smo poučeni u Njemu, učimo od Njega kao što je stvarnost u Isusu—3:3, 5-6; Kol 3:4; Ef 4:20-21.

II. Noin život i djelo bili su oni koji su uveli novo doba; Noa je došao iz pobožne porodice i od svojih praočeva naučio je sve pobožne stvari—Post 5:22, 25-29; 6:8:

- A. Noa je naslijedio duhovne blagoslove od svojih praočeva da održi i produži Božji put otkupljenja i života:
  1. Noa je pronašao milost (blagodat) u Božjim očima (stih 8); rodivši se u pobožnoj porodici (usp. Post 5:4,-29), on je naslijedio duhovne blagoslove od svojih praočeva i uzeo je Božji put otkupljenja i života, uključujući Adamov put spasenja (3:20-21), Abelov put prinošenja žrtava (4:4), Enošev put prizivanja Gospodnjeg imena (stih 26), sve življenje otaca koji su živjeli i rađali (5:3-28), Henokov put hodanja s Bogom (stihovi 22, 24); štoviše, vjerom je postao pravednik u očima Božjim i savršen čovjek koji je hodao sa Bogom u toj generaciji (Heb 11:7; Post 6:9).
  2. Prema tome, on je održao i produžio Božji put života tako da je Bog mogao sprovesti Svoj plan na iskvarenoj Zemlji u skladu sa Svojom čežnjom.
- B. Arka sagrađena od Noe naposljetku ga nije samo spasila od Božjeg suda, već je također spasila Njegovu porodicu od te zle generacije—stihovi 11-14; 7:1; Mt 24:37-39:
  1. Ovo je slika Kristovog spasenja koje nas ne izbavlja samo od vječne propasti, nego nas također spašava od ove zle generacije—Dj 2:40; usp. Gal 1:4.
  2. Tko god je spašen, nipošto neće vječno propasti. Međutim, potrebno nam je daljnje i uzvišenije spasenje koji nas spašava od pokvarene generacije. Ovo spasenje je korporativni Krist kojeg gradimo—Post 6:11-14; 7:1; Dj 2:40-42; 1 Kor 12:12; Ef 4:16.

III. Među nama u Gospodnjoj obnovi najvažnija jedinica je crkva; nakon crkve, najvažnija jedinica je porodica—1 Tim 3:15-16; Tit 1:5-9; 2:3-5:

- A. Uz crkvu, najvažnija jedinica u društvu je porodica; bez primjerenog porodičnog života, ne bi bilo načina da se ima zdravo društvo ili država; jedna nacija sastoji se od porodica kao temeljnih faktora.
- B. Mi u potpunosti uviđamo da bez primjerenog porodičnog života teško je imati uredan život crkve; mi također uviđamo da bez primjerenog života crkve teško je imati normalan i primjerен porodični život; mi smo ovdje za crkvu i također za porodicu.

IV. Osim Izreka, Stari Zavjet čini se da nam ne daje mnogo učenja o roditeljstvu, ali u njemu se neki dobri primjeri—Izl 12:3-7; Pnz 6:7-9, 20-21; 11:18-21; Ps 78:5-7; Joel 1:3:

- A. Adam i Eva bili su spašeni, i proslijedili su riječ spasenja sljedećoj generaciji; mi također moramo podijeliti te stvari sa našom vlastitom djecom, kazujući im tužnu priču o čovjekovom padu u grijeh i objavljujući im Dobru Vijest Božjeg spasenja—Post 3:21; 4:4.
- B. «Vjerom je Abel prinio izvrsniju žrtvu»; budući da je Abel imao takvu vjeru, vježbao je tu vjeru, i prinio je Bogu žrtvu u skladu sa tom vjerom, mora da je čuo propovijedanje Radosne Vijesti od svojih roditelja—Heb 11:4.
- C. U pripremi Mojsija, Bog je pripremio pobožne roditelje koji su ulili u njega pobožne misli nakon njegovog rođenja; kroz to ulijevanje od njegovih roditelja, Mojsije je imao pobožnu misao i koncept da je on trebao izbaviti djecu Izraelovu—Izl 2:7-9; Heb 11:24-25.
- D. Uz izuzetak Jošue (Isusa Navina) i Kaleba, oni koji su bili kvalificirani ili spremni da zaposjednu dobru zemlju bili su oni mlađi, druga generacija—Br 14:29-31, 38; Pnz 1:35-36:
  1. Druga generacija nije prošla kroz toliko mnogo toga kao prva, ali su primili korist od onoga što je iskusila prva generacija—11:2-7; Jš (Isus Navin) 1:1-3.
  2. Princip je isti sa nama u Gospodnjoj obnovi danas; ono što su iskusili stariji biva preneseno na mlađe i bit će veoma djelotvorno u njihovom izgrađivanju i pripremanju da se bore sa Bogom i za Boga—2 Tim 2:2.

V. Novi Zavjet daje primjer domaćinstava, što nam jasno pokazuje da je jedinica Božjeg spasenja i služenja domaćinstvo:

- A. U Novom Zavjetu vidimo mnoga slatka kućanstva, poput Cezarovog domaćinstva (Fil 4,22), domaćinstva Kornelija (Dj 10:22, 24), domaćinstvo Lidije (16:13-15) i domaćinstvo tamničara (stih 29-34) i domaćinstvo Krispa (Dj 18:8).
- B. U dodatku, tu su bili domovi u kojima su se održavali sastanci, kao što su dom Akvile i Priske (Rim 16:3-5; 1 Kor 16:19) i Filemonov dom (Filemon 1-2).

VI. Od početka Gospodnje obnove u Kini, brat Nee istaknuo je da se crkvu treba graditi s domaćinstvom kao jedinicom:

- A. «Želio bih jasno reći da porodični život naše sljedeće generacije ima jako mnogo zajedničkog sa životom crkve naše sljedeće generacije... Život crkve sljedeće generacije bit će snažan samo ako se za to dobro pobrinete. Ako naša sljedeća generacija ima očajne porodice, crkva će trpjeti mnoga unazađenja... U nadolazećim danima neka Bog Svojoj crkvi podari milost (blagodat) tako da budu podignute mnoge mlade porodice u kojima i muž i žena služe Gospodu i hodaju Njegovim putem zajedno u jednodušnosti. Kako prelijepa će biti takva slika!»—Sabrana djela Watchmana Nee-ja, sv. 49, str. 497.
- B. «Dobar život crkve biva održavan kroz dobre porodice. Muževi moraju biti dobri i žene također moraju biti dobre. Onda će život crkve biti Slobodan od problema»—str. 518.

VII. Život crkve svrha je kršćanskog života, i on je velika stvarnost u svemiru; dakle, naš porodični život trebao bi biti uveden u život crkve—Mt 16:1619; Filemon 1:2:

- A. Trebamo shvatiti da se u Božjim očima ništa ne može usporediti sa crkvom. Dakle, odvojeno od života crkve, naš obiteljski život je ispraznost; Tek kad naš porodični život biva uveden u život crkve, postat će stvarnost—Mt 13:45-46; Dj 20:28; Prop 1:2.
- B. Dok trebamo snositi odgovornost brige o svojoj obitelji, mi trebamo vidjeti da je crkva blago u Božjem srcu—1 Tim 3:2, 4, 12; Tit 2:4-5; Mt 13:45-46.

Izvodi iz službe:

**VELIKO OTAJSTVO POBOŽNOSTI—
BOG OČITOVAR U TIJELU**

Prema kontekstu [u 1 Timoteju 3], pobožnost ovdje [1 Timoteju 3: 16a: «I izuzetno je veliko otajstvo pobožnosti»] odnosi se ne samo na pobožnost, već i na življenje Boga u crkvi, to jest, Bogu kao životu koji biva življen iz naše nutrine u crkvi. Ovo je veliko otajstvo koje su univerzalno isповijedali vjernici u Krista. (Prijevod obnove Svetе Biblije, 1 Tim 3:16, podbilješka 2).

Prema nepotvrđenim povijesnim (istorijskim) pričama, ovih šest redaka poezije [u 1 Timoteju 3:16] sačinjavali su pjesmu koju su sveti u ranoj crkvi voljeli pjevati. On se odnosi na Krista koji je Bog očitovan u tijelu kao otajstvo pobožnosti. Prijelaz iz otajstva pobožnosti u On podrazumijeva da je Krist kao očitovanje Boga u tijelu otajstvo pobožnosti (Kol 1:27; Gal 2:20). To otajstvo pobožnosti življenje je primjerene crkve, a takvo življenje je također i očitovanje Boga u tijelu. (*Prijevod obnove Svetе Biblije*, 1 Tim 3:16, podbilješka 3).

[«Uznesen u slavu» u 1 Timoteju 3:16] odnosi se na Kristovo uzašaće u slavu (Mk 16:19; Dj 1:9-11; 2:33; Fil 2:9). Prema slijedu povijesnih (istorijskih) događaja, Kristovo uzašaće prethodilo je propovijedanju među narodima. Međutim, ovdje je navedeno kao posljednji korak Kristovog očitovanju Boga u tijelu. To mora značiti da je i crkva uznesena u slavu. Dakle, to ukazuje da nije samo Sam Krist kao Glava, nego i crkva kao Tijelo. Očitovanje Boga u tijelu. Kad je crkva dobro zbrinuta prema uputama danim u prva dva poglavlja [od 1 Timoteju] ... crkva će funkcionirati kao dom i domaćinstvo živoga Boga za Njegovo kretanje na Zemlji, i kao uporišni stup i držeća podloga istine, noseći božansku stvarnost Krista i Njegovog Tijela kao svjedočanstvo svijetu. Tada crkva postaje nastavak Krista kao očitovanja Boga u tijelu. Ovo je veliko otajstvo pobožnosti - Krist je življen iz nutrine crkve kao očitovanje Boga u tijelu! (*Prijevod obnove Svetе Biblije*, 1 Tim 3:16, podbilješka 9).

NOA

Postanak 6:9 kaže nam da je Noa hodao s Bogom. Nesumnjivo, Noa je naslijedio duhovne blagoslove od svojih praotaca kao što su Adam, Abel, Enoš, Henok itd., i on je slijedio svoga pradjeda Henoka kako bi hodao s Bogom u iskvarenoj, izopačenoj i preljubničkoj generaciji. Vjerujem da je na njega mnogo utjecalo to što je čuo o pobožnom hodu svoga pradjeda Henoka. Noa je stajao za snažan nastavak linije života, i sa mnogo razvoja, liniju života ponio je još dalje.

Postanak 6:8 kaže: «Noa nađe u očima Gospodnjim milost.» Naći milost u očima Gospodnjim nije mala stvar. Što znači «naći milost»? Primijetite da ovaj stih ne kaže da je Bog bio milosrdan prema Nosi, ili da je Gospodin iskazao milost Nosi. Ne, stih kaže da je Noa našao milost. Zapamtite da je Postanak knjiga ispunjena duhovnim sjemenjem. Ovdje, u 6:8, imamo prvi spomen milosti u Bibliji. Noa je mogao biti ono što je bio zato što je našao milost u očima Gospodnjim.

Hebreji 4:16 kažu nam da dođemo smjelo k prijestolju milosti kako bismo zadobili milosrđe i našli milost u vrijeme potrebe. Kada sam bio mlad, gotovo svaki dan u svojim molitvama rekao bih: «Gospode, ja dolazim k prijestolju milosti. Kod Tvojog prijestolja milosti ja pronalazim milost za moju sadašnju potrebu. Gospodine, ja trebam Tvoju milost svake minute. Ja ne samo da trebam Tvoju milost svake godine, svakoga tjedna, svakoga dana i svakoga sata, već svake minute. Bez Tvoje milosti, ja se jednostavno ni sa čim ne mogu nositi.» Danas ja i dalje trebam Gospodnju milost svake minute. Možda će mi za koju minutu moji roditelji zadavati poteškoće, ili će mi jedan od moje braće doći i uznemiravati me. Možda će mi primiti telefonski poziv od sestre. Stoga ja nastavljam govoriti Gospodu: «Gospode, ja trebam Tvoju milost svake minute. Znam da si Ti milosrdan i da imaš milost spremnu za mene. Gospode, budući da milost treba moju suradnju, ja klečim pred prijestoljem

milosti da nađem milost koja susreće moju potrebu.» Mnogo puta mi jednostavno ne možemo podnijeti svoju situaciju i ne možemo se suočiti s onim što nam se događa. Međutim, postoji mjesto koje se zove prijestolje milosti. Dođi s pouzdanjem k prijestolju milosti da pronađeš milosrđe i milost u vrijeme potrebe.

Vjerujete li da je, sam po sebi, Noa mogao pronaći milost u Gospodnjim očima? Ja ne vjerujem da je on to mogao učiniti sam po sebi. Potop je došao 1656 godina nakon što je načinjen Adam. Adam je živio devetsto i trideset godina. Preostaje sedamstotinu i šest godina, od godine kada je Adam umro, do godine kada je došao potop. Kada je Adamu bilo šesto dvadeset i dvije godine, rodio se Henok i živio je kao Adamov suvremenik tristo i osam godina. Nakon što je Adam umro, Henok je živio još pedeset i sedam godina prije nego ga je Bog uzeo. Šezdeset i devet godina kasnije rodio se Noa. Noa se dakle rodio samo sto dvadeset i šest godina nakon Adamove smrti. Kada je Henoku bilo šezdeset i pet godina, on je rodio Metušalah, a zatim živio još tristo godina prije nego ga je Bog uzeo. Metušalah je živio devetsto šezdeset i devet godina, umrijevši kada je Noi bilo šesto godina, u godini kada je došao potop. Nesumljivo, Henok je naučio o svemu što se tiče Boga od svojih praotaca, možda čak i direktno od Adama. Činjenica da je Henok nazvao svoga sina «Metušalah,» što znači «kada je on mrtav, bit će poslano,» dokazuje da je on svoga sina učio o Bogu. Metušalah je zasigurno učio svoga sina Lameka, a Lamek svoga sina Nou. Noa je došao iz pobožne obitelji i od svojih praotaca naučio sve o onome što je pobožno. Stoga je shvatio svoju potrebu za milošću. Njegova generacija bila je iskvarena i puna nasilja. Ljudski rod je postao tijelo. Noa je živio u iskvarenoj, izopačenoj i zloj generaciji. Unatoč tome, njegovi roditelji i djedovi učili su ga o Božjim stvarima i on je shvatio da je trebao Božju milost.. (*Studij života - Postanak*, poruka 28, str. 374-376).

Noa se rodio u ljudskom rodu koji je bio iskvaren do vrhunca i živio je među tim rodom. U to su vrijeme ljudi zlostavljadi svoja pala tijela te su postali meso. Bili su prepuni požude (Post 6:3a, 5). Kao rezultat toga, pali anđeli pridružili su se čovjeku putem nezakonitog braka, tako da ljudski rod više nije bio čist, već je postao izmiješanost ljudske naravi sa palim duhovima (Post 6:2, 4). To je bilo najveće zla u očima Božjim, i On to nije mogao tolerirati.

No Noa je našao milost u očima Božjim (Post 6:8). Rođen u pobožnoj obitelji (usp. Post 5:4-29) naslijedio je duhovne blagoslove od svojih praočeva i uzeo Božji put otkupljenja i života, uključujući Adamov način spasenja, Abelov način prinošenja žrtava, Enošev način prizivanja Gospodnjeg imena, i Henokov način hodanja s Bogom. Štoviše, vjerom je postao pravedan čovjek u Božjim očima i savršen čovjek koji je u toj generaciji hodao s Bogom (Heb 11:7; Post 6:9). Stoga je on održavao i produžavao Božji način života kako bi Bog ostvario Svoj plan na pokvarenoj Zemlji u skladu sa Svojom čežnjom. (*Lekcije o istini*, drugi stupanj, sv. 2, pogl. 17, str. 44).

Arka je spasila cijelu Noinu obitelj od udara i utapanja od potopa. Ovo je slika Kristovog spasenja koje spašava Božje izabranike od Božje kazne. U Noinim danima ljudi su bili požudno obuzeti jedenjem, pićem, ženidbom i udajom; nisu znali da dolazi sud, sve dok potop nije došao i sve ih uništio (Lk 17:26-27). Jednako tako, ljudi su danas požudno obuzeti potrebama ovog života i ne znaju da će Gospodnjim pojavljenjem na njih doći Božji sud. Baš kao što je Noa bio spašen arkom koju je sagradio svojim radom, tako i mi moramo sprovesti svoje vlastito spasenje (Fil 2:12), da sa Gospodnjim dolaskom budemo spašeni od kazne i ne trpimo pošasti koje će pretrpjjeti ovaj svijet.

Arka koju je Noa sagradio ne samo da ga je spasila od Božjeg suda, nego je i spasila njegovu obitelj od osam ljudi od te zle generacije. Ovo je slika Kristovog spasenja koje nas ne izbavlja samo od vječne propasti, nego nas spašava i od ove pokvarene generacije. Tko god je spašen, nipošto neće vječno propasti. Međutim, potrebno nam je daljnje i uzvišenije spasenje koji nas spašava od pokvarene generacije. Ovo spasenje je korporativni Krist kojeg gradimo. Mi ne samo da moramo propovijedati individualnog Krista, nego moramo graditi i korporativnog Krista, crkvu. Ovaj se Krist može smatrati današnjom arkom. Kroz ovog Krista kao spasenja tisuće ljudi su spašene, ne samo od Božjeg suda, već i od ove iskvarene i izopačene generacije ...

Arka je spasila Nou i cijelu njegovu obitelj od zle generacije i uvela ih u novo doba da su mogli živjeti posve novi život za Boga i pred Bogom. Na isti način, Kristovo spasenje spašava i izabrani Božji narod od ove pokvarene generacije i uvodi ih u obnovljeno doba, u novu sferu uskrsnuća. Noa i njegovo domaćinstvo prošli su kroz vode potopa nalazeći se u arci. Nakon potopa, arka je počinula na gori Ararat. Njihov prolazak kroz taj potop bio je slika krštenja; Arka je počivala na gorama koje su slika Kristovog uskrsnuća; a življenje Noine obitelji od osam ljudi nakon potopa bilo je slika života crkve. Krštenjem smo pokopali staro društvo i staro društveno okruženje, a uskrsnućem smo ušli u drugo društvo, drugo društveno okruženje, a to je život crkve. (*Lekcije o istini*, treći stupanj, sv. 1, pogl. 4, str. 42-44).

FOKUS PROMJENE U SISTEMU— DOMAĆINSTVO

Fokus promjene sistema je domaćinstvo. U Novom Zavjetu vidimo mnoga slatka kućanstva, poput Cezarovog domaćinstva (Fil 4,22), domaćinstva Kornelija (Dj 10:22, 24), domaćinstvo Lidije, prodavačice grimiza (16:13-15) i domaćinstvo tamničara čije ime nam je nepoznato (stih 29-34). Bilo je tu i domaćinstvo Stefana (1 Kor 1:16) i domaćinstvo Krispa (Dj 18:8). Pored toga, postojale su kuće u kojima su se održavali sastanci, poput one od Akvile i Priske (Rim 16:3-5; 1 Kor 16,19), domaćinstvo Nimfa (Kol 4:15) i domaćinstvo Filemona (Filemon 1-2). Ovi primjeri nam jasno pokazuju da je jedinica Božjeg spasenja i služenja domaćinstvo.

Čak i u Starom Zavjetu, u dvije velike slike spasenja, domaćinstvo je jedinica spasenja. Prva je slika potopa, u kojoj je osam članova Noinog domaćinstva ušlo u arku i tako se spasilo od Božjeg suda nad svijetom (Post 7:1; Heb 11:7; 2 Pt 2:5). Drugi je slika Pashe u kojoj je svako izraelsko domaćinstvo uzelo janje, zaklalo ga, stavilo njegovu krv na vrata i nadvratnik kuće i jeli su meso tog janjeta. To nije bilo janje za svaku osobu, već janje za svako domaćinstvo kao cjelinu (Izl 12:3-8). U prošlosti smo ignorirali ove jasne istine Biblije; na nas je utjecalo kršćanstvo i bili smo ometeni i zalutali smo ustranu.

Od početka Gospodnje obnove u Kini, brat Nee istaknuo je da se crkvu treba graditi zajedno s domaćinstvom kao jedinicom. Primio sam tu stvar od njega i donio tu praksu na Tajvan. Pored toga, uveo sam i praksu «grupa.» Međutim, 1984. godine kada sam se vratio na Tajvan, ove dvije prakse gotovo da nisu postojale. Bili smo pod utjecajem nacija i slijedili smo njihove običaje (2 Kr 17:33) da hodamo putem denominacija u kršćanstvu kopiranjem njihove prakse velikih sastanaka, u kojima jedan čovjek govori dok svi ostali slušaju. Ova praksa rađa «klerike» i «laike,» koji sprečavaju funkcioniranje svetih. Uvidjevši to, želim otkriti specifičan način naše prakse u ovom presudnom trenutku. (*Sabrana djela Witnessa Lee-ja*, 1986, sv. 3, «Unapređenje novog puta za Gospodnju obnovu,» pogl. 1, str. 488-489).

UVESTI NAŠ PORODIČNI ŽIVOT U ŽIVOT CRKVE

Život crkve svrha je kršćanskog života i velika je stvarnost u svemiru. Dakle, naš obiteljski život trebamo uvesti u život crkve. Trebali bismo pomoći svim članovima naše obitelji da nisu samo spašeni, već i uvedeni u život crkve. To je stvar duhovnog ratovanja.

Trebamo shvatiti da se u Božjim očima ništa ne može usporediti sa crkvom. Dakle, odvojeno od života crkve, naš obiteljski život je ispraznost. Tek kad naš porodični život biva uveden u život crkve, postat će stvarnost. Iako trebamo snositi odgovornost brige o svojoj obitelji, mi trebamo vidjeti da je crkva blago u Božjem srcu.

Da bi sveti u životu crkve susreli Gospodnje potrebe, oni trebaju shvatiti da je pred Bogom istinski život crkve Božje kraljevstvo. Rimljanima 14:17 kaže: «Kraljevstvo Božje nije jelo i piće, nego pravednost i mir i radost u Duhu Svetom.» Budući da se kontekst ovdje ophodi sa životom crkve u

sadašnjem dobu, ovaj stih snažan je dokaz da je u praktičnom smislu istinski život crkve kraljevstvo Božje.

Iako mnogi kršćani cijene Gospodnji nalog u Mateju 6:33 da prvo traže Očevo kraljevstvo i Njegovu pravednost, malo tko shvaća da je Božje kraljevstvo u ovom dobu život crkve. To je potvrđeno Gospodnjom riječi u Mateju 16:18-19, koja kaže: «Na ovoj stijeni ču sagraditi Svoju crkvu i vrata Podzemlja neće je nadvladati. Dat ču ti ključeve nebeskog kraljevstva.» U tim se stihovima nebesko kraljevstvo koristi naizmjenično s crkvom, što ukazuje da je istinska crkva u ovom dobu kraljevstvo nebesko. Iz toga razloga Matej 18:17 otkriva da vjernici moraju poslušati crkvu. Ako brat sagriješi, prvo se moramo odnositi prema njemu u ljubavi (stih 15), zatim trebamo sa sobom dovesti dva ili tri svjedoka (stih 16), i na kraju trebamo se s njim ophoditi kroz crkvu s autoritetom. Stih 17 kaže: «Ako ih odbije poslušati, reci to crkvi; a ako odbije poslušati i crkvu, neka ti bude poput pogana i poreznika.» Ako vjernik odbije poslušati crkvu, izgubit će zajedništvo crkve. Evanđelje po Mateju, knjiga o kraljevstvu, otkriva da je život crkve praktično kraljevstvo Božje na Zemlji u sadašnjem dobu. Ako smo iskreni s Gospodom oko traženja najprije Božjeg kraljevstva, moramo biti u životu crkve. Odvojeno od života crkve, ne možemo biti u kraljevstvu Božjem na praktičan način.

Nadalje, sastanci crkve su presudni, jer se život crkve praktično izražava sastancima crkve. Bez sastanaka crkve, crkva je nešto viseće u zraku (vazduhu); ona se ne može očitovati na praktičan način. Sastanci crkve sačinjavaju praktični život crkve. Dakle, na sastanke crkve ne bismo trebali dolaziti praznih ruku. Umjesto toga, trebali bismo doći s porcijom Krista i prinijeti ga Bogu i podijeliti Ga s drugima funkcirajući na sastancima. (*Sabrana djela Witnessa Lee-ja, 1982*, sv. 1, «Raznovrsne poruke u Anaheimu» pogl. 7, str. 29-30).

PODIZANJE SLJEDEĆE GENERACIJE ZA ŽIVOT CRKVE

Poruka 3

Odgovornost roditelja u vođenju djece do spoznanja Gospoda

Biblijski stihovi: Ef 6:4; Pnz 6:7-9; Izreke 22:6; 2 Tim 3:15; Rim 9:11, 15-16

- I. Ako pokušamo sažeti riječi u Bibliji o roditeljstvu, glavna stvar koji bi roditelji trebali učiniti je da odgoje svoju djecu u učenju i stezi Gospodnjoj i da ih ne razdražuju na ljutnju niti da ih ne obeshrabruju—Ef 6:4.
- II. Mi moramo voditi našu djecu do spoznanja Gospoda; niti jedna porodica ne može nastaviti dalje bez molitve i čitanja Riječi—Pnz 6:7-9; Izreke 22:6; Ef 6:4; 2 Tim 3:15; usp. Post 18:19:
  - A. Sastanci u domovima moraju biti prikladni za djecu; ti porodični sastanci nisu dizajnirani za vas; ono što vi činite u porodici mora biti po ukusu vaše djece i mora biti na njihovom vlastitom nivou—usp. 1 Pt 2:2; 1 Kor 3:2:
    1. Neke porodice podbacuju u svojoj molitvi i čitanju Biblije zato što su njihovi porodični sastanci predugi i preduboki; djeca ne razumiju što se događa; oni ne znaju zašto ih tražite da tu sjede—usp. Heb 5:13.
    2. Neki sastanci u domovima nastavljaju se po dva ili tri sata o teškim doktrinama; to je zaista veliko trpljenje za djecu, a ipak mnogi roditelji nemaju nikakvog osjećaja u vezi toga.
  - B. Još jedan problem sa nekim sastancima u domovima je taj da je na njim malo ljubavi; niti očeva privlačnost niti majčina privlačnost ne privlače djecu na te sastanke; biće je onaj koji ih tu drži:
    1. Morate razmisliti o nekim načinima da ih privučete i da ih ohrabrite; nikad nemojte kažnjavati svoju djecu zato što nisu prisustvovala vašem porodičnom sastanku.
    2. Ako ih jednom kaznite, možete u njima stvoriti problem za ostatak njihovih života.
    3. Roditelji moraju privući svoju djecu na porodični sastanak; nemojte ih prisiljavati da dođu; to će samo rezultirati u strašnim posljedicama.
  - C. Mi predlažemo da imate dva porodična sastanka u domu dnevno, jedan ujutro i jedan uvečer; otac bi trebao voditi jutarnje vrijeme, a majka bi trebala voditi vrijeme uvečer:
    1. Ako imate djecu kod kuće, morate se ranije probuditi; imati malo vremena zajedno prije nego što djeca krenu u školu:
      - a. Vaš sastanak bi trebao biti kratak, živ i nikad dug; možda je deset minuta dovoljno perhaps; nikada ne prekoračujte petnaest minuta i ne budite kraći od pet minuta.
      - b. Zamolite svakog da pročita jedan stih; otac bi trebao preuzeti vodstvo da pokupi nekoliko izraza i govori o njima.
      - c. Ako djeca mogu nešto upamtiti, zamolite ih da to zapamte; nemojte citirati cijeli stih; zamolite ih da zapamte značenje rečenice.
      - d. Na kraju sastanka otac ili majka trebaju prinijeti molitvu za Božji blagoslov; nemojte prinositi teške i duboke molitve; molite se o stvarima koje djeca mogu razumjeti; nemojte biti predugi; budite jednostavni; onda ih pošaljite u školu.
    2. Svaki put kad sjednete da objedujete, trebate zahvaliti Gospodu na tom objedu. Bilo da je to doručak, ručak ili večera, trebali biste biti iskreni u vašoj zahvalnosti; pomozite svojoj djeci da zahvaljuju—1 Tim 4:4; usp. Iv 6:11.
    3. Večernji sastanak trebao bi biti malo duži, a trebala bi ga voditi majka; nije potrebno čitati Bibliju uvečer, ali obitelj se treba zajedno moliti:
      - a. Majka mora posebno okupljati djecu i razgovarati s njima; dok otac sjedi pokraj nje, majka bi trebala poticati djecu da govore:

- (1) Pitajte ih jesu li imali problema tog dana.
  - (2) Pitajte jesu li se tukli jedni s drugima i da li ih išta muči.
  - b. Ako majka ne može učiniti da njena djeca progovore, nešto mora biti pogrešno. Majka je podbacila u tome što je dopustila da postoji prepreka između nje i njene djece:
    - (1) Mora da je majka kriva ako se djeca boje razgovarati s njom; djeca bi trebala slobodno govoriti.
    - (2) Majka mora naučiti iznijeti na vidjelo stvari koje su u srcima njene djece; ako ne žele razgovarati taj dan, pitajte ih sljedeći dan; vodite djecu.
  - c. Neka se malo mole i naučite ih da kažu nekoliko riječi; taj sastanak mora biti živ.
  - d. Zamolite ih da ispovijede svoje grijeha, ali nemojte ih forsirati; tu ne smije biti nikakvog pretvaranja, sve treba biti učinjeno na spontan način; ako imaju nešto za ispovijediti, neka ispovijede; ako nemaju ništa za ispovijediti, nemojte ih prisiljavati.
  - e. Roditelji bi ih trebali voditi da se mole na jednostavan način jedan po jedan; budite sigurni da se svatko molio; na kraju, završite vlastitom molitvom; ali nemojte predugo moliti.
  - f. Hranite ih u skladu s njihovim kapacitetima; jednom kada pokušate učiniti previše, preopteretit ćete ih; molite nekoliko rečenica s njima, a zatim ih pustite na spavanje.
- D. Neka spoznaju značenje grijeha; svatko grijesi; morate obratiti pažnju na njihovo pokajanje i onda ih dovesti Gospodu.
- E. Nakon nekog vremena trebali biste ih zamoliti da iskreno prihvate Gospoda:
1. Zatim ih dovedite crkvi i neka budu dio crkve.
  2. Na ovaj način vodit ćete svoju djecu do spoznanja Boga.

Izvodi iz službe:

Ako pokušamo sažeti riječi u Bibliji koje se tiču roditeljstva, glavna stvar koju roditelji trebaju učiniti je njegovati svoju djecu u Gospodnjem učenju i opomeni i ne razdraživati ih na ljutnju ili obeshrabrenje .... Biti muž ili žena stvar je osobne sreće; biti roditelj je nešto što utječe na dobrobit djece sljedeće generacije. Odgovornost za budućnost djece sljedeće generacije na ramenima je roditelja.

Moramo shvatiti koliko je ta odgovornost ozbiljna. Bog je stavio tijelo, dušu i duh osobe, čak i cijeli njen život i budućnost, u naše ruke. Nitko ne utječe na budućnost drugog pojedinca koliko roditelji. Nitko ne kontrolira budućnost osobe koliko roditelji. Roditelji gotovo imaju priliku reći hoće li njihova djeca otići u pakao ili u raj. Moramo naučiti biti dobri muževi i dobre supruge, ali prije svega moramo naučiti biti i dobri roditelji. Vjerujem da je odgovornost roditelja veća nego biti suprug ili supruga.

VODITI DJECU DO SPOZNANJA GOSPODA

Moramo ih voditi ka poznavanju Gospoda. Obiteljski žrtvenik doista je potreban. U Starom Zavjetu šator je bio povezan sa žrtvenikom. Drugim riječima, obitelj je vezana za služenje i predanje Bogu. Nijedna obitelj ne može nastaviti bez molitve i čitanja Riječi. To se posebno odnosi na obitelji koje imaju djecu.

Sastanci koji su na nivou djece

Neke obitelji podbacuju u vremenu za molitvu i čitanje Biblije, jer su njihovi obiteljski sastanci

predugi i preduboki. Djeca ne razumiju što se događa. Ne znaju zašto ih tražiš da tu sjede. Ne sviđa mi se kad nas obitelji pozovu svojim kućama da razgovaramo o dubokim doktrinama i onda prisiljavaju svoju djecu da sjednu s njima. Neki kućni sastanci traju jedan ili dva sata o teškim doktrinama. To je doista velika patnja za djecu. Ipak mnogi roditelji o tome nemaju nikakvog osjećaja. Djeca sjede тамо, ali ne razumiju. Na primjer, ako je tema u Knjizi Otkrivenja, kako je она mogu razumjeti? Sastanci u domu moraju odgovarati djeci. Ovi obiteljski sastanci nisu dizajnirani za vas; vaš sastanak je u dvorani za sastanke. Ne namećite svoj standard svojoj obitelji. Ono što radite u obitelji mora odgovarati ukusu vaše djece i mora biti na njihovom vlastitom nivou.

Ohrabrujte i privlačite

Još jedan problem nekih sastanaka u domovima je taj što je na njima malo ljubavi. Djecu na te sastanke ne privlače ni privlačnost oca ni privlačnosti majke; bič je taj koji ih drži тамо. Ne žele se pridružiti. Ali oni dolaze jer postoji prijetnja bičem. Ako im uskratite bič, oni neće doći. Ovo nikad neće uspjeti. Morate smisliti neke načine kako ih privući i potaknuti. Nemojte ih kažnjavati. Nikada ne tucite svoju djecu zbog toga što nisu prisustvovala vašem satu porodičnog štovanja Boga. Ako ih jednom istučete, možete stvoriti problem u njima ostatak njihovih života. Roditelji moraju privući svoju djecu na sat obiteljskog štovanja Boga. Nemojte ih prisiljavati da dođu. To će rezultirati samo u strašnim posljedicama.

Sastajte se jednom ujutro i jednom uvečer

Predlažemo dva kućna sastanka dnevno, jedan ujutro i jedan navečer. Otac treba voditi jutarnje vrijeme, a majka treba voditi večernje vrijeme. Ustanite malo ranije. Roditelji ne smiju ostati u krevetu nakon što su djeca pojela doručak i krenula u školu. Ako imate djecu kod kuće, morate se probuditi ranije. Provedite malo vremena zajedno prije nego djeca krenu u školu. Vaš sastanak trebao bi biti kratak, živ i nikada dug. Možda je deset minuta dovoljno. Petnaest minuta najduže. Nikada ne prelazite petnaest minuta i ne budite kraći od pet minuta. Zamolite sve da pročitaju stih. Otac bi trebao preuzeti glavnu riječ da odabere nekoliko izraza i govori o njima. Ako djeca mogu nešto upamtiti, zamolite ih da to zapamte. Nemojte citirati cijeli stih. Zamolite ih da zapamte značenje rečenice. Na kraju sastanka otac ili majka trebaju prinijeti molitvu za Božji blagoslov. Ne prinosite uzvišene ili duboke molitve. Molite se o stvarima koje djeca mogu razumjeti. Ne budite dugi. Budite jednostavnii. Zatim ih pošaljite u školu.

Svaki put kad sjednete da objedujete, trebate zahvaliti Gospodu na tom objedu. Bilo da je to doručak, ručak ili večera, trebali biste biti iskreni u vašoj zahvalnosti. Pomozite svojoj djeci da zahvaljuju. Večernji sastanak trebao bi biti malo duži, a trebala bi ga voditi majka. Nije potrebno čitati Bibliju uvečer, ali obitelj se treba zajedno moliti. Majka mora posebno okupljati djecu i razgovarati s njima. Dok otac sjedi pokraj nje, majka bi trebala poticati djecu da govore. Pitajte ih jesu li imali problema tog dana. Pitajte jesu li se tukli jedni s drugima i da li ih išta muči. Ako majka ne može učiniti da njena djeca progovore, nešto mora biti pogrešno. Majka je podbacila u tome što je dopustila da postoji prepreka između nje i njene djece. Mora da je majka kriva ako se djeca boje razgovarati s njom. Ona bi trebala slobodno govoriti. Majka mora naučiti iznijeti na vidjelo stvari koje su u srcima njene djece. Ako ne žele razgovarati taj dan, pitajte ih sljedeći dan. Vodite djecu. Neka se malo mole i naučite ih da kažu nekoliko riječi. Ovaj sastanak mora biti živ. Zamolite ih da isповijede svoje grijehe, ali nemojte ih forsirati. Ne smije biti pretvaranja. Sve se mora učiniti na vrlo prirodan način. Neka sami preuzmu neku inicijativu. Ako imaju nešto za ispovjediti, neka priznaju. Ako nemaju što priznati, nemojte ih forsirati. Ne smije biti nikakvog pretvaranja. Pretvaranja su kod mnoge djece rezultat pritiska strogih roditelja. Djeca ne govore laži, ali možete ih natjerati da govore laži. Roditelji bi ih trebali voditi da se mole na jednostavan način jedan po jedan. Pobrinite se da se svi mole. Na kraju, završite vlastitom molitvom. Ali nemojte predugo moliti. Jednom kada vam

molitva postane duga, djeci postaje dosadno. Hranite ih u skladu s njihovim kapacitetima. Jednom kada pokušate učiniti previše, preopteretit ćete ih. Molite nekoliko rečenica s njima, a zatim ih pustite na spavanje.

Obraćajte pažnju na njihovo pokajanje

Neka spoznaju značenje grijeha. Svatko griješi. Morate obratiti pažnju na njihovo pokajanje i onda ih dovesti Gospodu. Nakon nekog vremena trebali biste ih zamoliti da iskreno prihvate Gospoda. Zatim ih dovedite crkvi i neka budu dio crkve. Na ovaj način vodit ćete svoju djecu do spoznanja Boga. (*Sabrana djela Watchmana Nee-ja*, sv. 49, pp. 520, 541-544).

PODIZANJE SLJEDEĆE GENERACIJE ZA ŽIVOT CRKVE

Poruka 4

Roditelji kao primjerene osobe sa primjerenim življenjem kao uzori za djecu

Biblijski stihovi: Ef 6:4; Pnz 6:7-9; Izreke 22:6; 2 Tim 3:15; Rim 9:11, 15-16

I. Biti roditelj je vrlo teško; nije količina učenja o roditeljstvu nije adekvatna; iako za roditeljstvo ne postoji jedinstvena metoda koja jamči da neće biti neuspjeha, postoji nekoliko lekcija koje možemo naučiti:

- A. Prvo, kako bismo podigli našu djecu da ljube Gospoda i da redovito dođu na sastanke crkve, mi moramo biti primjerena osoba; mi moramo imati primjereno življenje pred Gospodom:
  1. Uz Gospoda, osobe koje najbolje znaju o vrsti života koji živimo su naša djeca. Možda ćemo moći prevariti druge o vrsti osobe koja jesmo, ali svoju djecu nikada ne možemo prevariti; prema tome, mi trebamo biti istinski.
  2. Naše ponašanje i naš način življenja ne utječe ni na koga toliko, koliko utječe na našu djecu; ovo je univerzalni duhovni princip.
  3. Naša će djeca biti pod negativnim utjecajem ako mi nismo ispravne osobe, ali to ne znači da će nam djeca biti dobra ako smo ispravne osobe; Teško je predvidjeti kako će dijete ispasti na kraju; to ovisi o mnogim faktorima.
- B. Osim što trebaju biti primjerene osobe, roditelji trebaju vježbati svoju mudrost; lako je za roditelja da ima ljubav, ali nije tako lako imati mudrost:
  1. Roditelji moraju primijeniti svoju mudrost kako bi razabrali hoće li ili ne naložiti svojoj djeci da dođu na sastanke crkve; za takve situacije mi trebamo primjenjivati našu mudrost da razlučimo situaciju; prema našem razlučivanju možemo onda poticati našu djecu.
  2. Međutim, neki roditelji su revni bez mudrosti i njihova revnost vrijeda njihovu djecu. Što više nalaže svojoj djeci da dođu na sastanke, to više vrijedaju svoju djecu, što izaziva snažne reakcije.
  3. Ispravno je naložiti našoj djeci da dođu na sastanke, ali moramo razabrati, ovisno o stanju djece, primjereni trenutak i primjereni način da im naložimo da dođu na sastanke crkve; ako su naša djeca u određenom stanju, bilo bi bolje da im ne nalažemo da dolaze na sastanke dok se njihovo stanje ne poboljša.
- C. Konačno, roditelji se trebaju pouzdavati u Gospodnje milosrđe—Rim 9:11, 15-16:
  1. Postoji mnogo duhovnih roditelja čija djeca nisu bila dobra. Vidio sam i svjetovne, odmetnute, nemarne roditelje koji su posve ravnodušni prema duhovnosti svoje djece, a ipak su njihova djeca dobra i duhovna.
  2. Stoga moramo zaključiti da način na koji će ispasti naša djeca ovisi o Gospodnjem milosrđu. Prvi dio stiha Rimljanima 9:18 kaže: «Smiluje se mome hoće»; Kao roditelji, naša je dužnost da budemo primjerene osobe da primjenjujemo mudrost da razlučimo kada i kako razgovarati sa našom djecom—usp. Iz 50:4.
  3. Mi trebamo izvršiti našu dužnost, ali mi se ne bi trebali pouzdavati ni u što, što mi činimo; bez Gospodnjeg milosrđa, sve što mi činimo ne znači ništa; mi se moramo pouzdavati u Gospodnje milosrđe—Rim 9:15-16.
  4. Roditelji nikada ne bi trebali biti ponosni, misleći da njihova sposobnost može proizvesti najbolju djecu. Mnogo je različitih faktora pri proizvodnji dobrog djeteta, ali na kraju, to ovisi o Gospodnjem milosrđu—stih 16.
- D. Odgajati djecu nije lako niti jednostavno. Zahtijeva da provodimo puno vremena sa svojom djecom. Što više vremena provodimo sa svojom djecom, to bolje:
  1. Trebali bismo provoditi barem dva sata svake večeri ne radeći ništa osim da budemo

s našom djecom, trebamo razgovarati s njima ili ih nečemu podučavati; to će ih učiniti sretnima i pružit će im određeni trening.

2. Ako ne provedemo vrijeme sa našom djecom, mi bismo trebali očekivati da će oni imati problema.
  3. Iako si ne možemo uvijek priuštiti da toliko vremena provodimo s našom djecom, princip je da trebamo provesti što više vremena sa svojom djecom i pružiti im primjereno obrazovanje u skladu s njihovom dobi.
- E. Mi ne smijemo zanemariti podizanje naše djece; ako nam je Bog dao djecu, mi moramo provesti adekvatno vrijeme da ih primjereno odgojimo:
1. Kako bismo se pobrinuli za našu djecu, uvijek ih trebamo pripremiti unaprijed; Da bismo se primjereno skrbili o petnaestogodišnjaku, trebamo potrošiti četrnaest godina za obrazovanje tog djeteta.
    - a. Svaki dio primjerenog obrazovanja u primjerenoj starosnoj dobi je cjepivo (vakcinacija); ako adekvatno obrazujemo i cijepimo (vakcinišemo) našu djecu, ona mogu bez ikakvog problema napustiti kuću da odu negdje drugdje studirati.
    - b. Ako mi adekvatno ne obrazujemo i cijepimo (vakcinišemo) adekvatno našu djecu, neće mnogo značiti ako ostanu kod kuće dok studiraju.
    - c. Duhovno zdravlje petnaestogodišnjaka ovisi o tome koliko je obrazovanja i cijepljenja (vakcinacije) dobilo u svojih prvih četrnaest godina.
- II. Od Boga određeni princip je da otac mora živjeti životom koji je uzor, primjer, njegovoj djeci; usprkos tome, mi moramo shvatiti da način na koji će naša djeca na kraju ispasti konačno zavisi od Gospodnjeg milosrđa (milosti)—Rim 9:10-13; Ef 6:4:**
- A. Prema tome, mi moramo izvršiti našu dužnost da živimo primjereni život kao primjer našoj djeci, ali mi ne bismo trebali biti obeshrabreni niti ponosni zbog toga kako će ispasti naša djeca na kraju; Jakov i Ezav bili su blizanci (bliznaci), ali Rimljanima 9:10-13 pokazuje da je njihova subbina ovisila o Božjem odabiru.
  - B. Najbolji i najprimjereniiji način da budemo roditelji je da živimo kao primjer našoj djeci i molimo se za Gospodnje milosrđe.
  - C. Ako naše življenje uspostavlja primjereni standard, nismo odgovorni ako se naša djeca loše ponašaju; međutim, ako ne živimo kao uzor, loše ponašanje naše djece je naša odgovornost.
  - D. Kako bismo postavili dobar primjer, moramo ljubiti Gospoda i Njegovu Riječ, obračunati se sa našim grijesima, mrziti naše ja i naučiti lekcije križa; to neće biti primjer samo našoj djeci, nego također svima svetima.
- III. «Ne mogu vam kazati Koliko mnogo snažnih vjernika bi bilo podignuto u našoj drugoj generaciji ako bi svi roditelji ove generacije bili dobri roditelji. Uvijek sam htio reći ovo: Budućnost crkve zavisi od roditelja. Kad Bog crkvi podari milost (blagodat), On treba posude. Postoji potreba za više Timoteja da se podignu. Istina je da možemo spasiti ljudе iz svijeta, ali postoji veća potreba da podignemo narod među kršćanskim porodicama.» (Sabrana djela Watchmana Nee-ja, sv. 48, str 549).**

Izvodi iz službe:

Pitanje: Moja djeca su spašena, ali ne mogu ih uvijek uvjeriti da dođu na sastanke. Koji je najbolji način da se pobrinem za njih?

Odgovor: Biti roditelj je vrlo teško. Nijedna količina učenja o roditeljstvu nije adekvatna. Kad bračni parovi nemaju djecu, mole se kao Hana, majka Samuelova, koja se molila za sina (1 Sam 1:10-11). Gospod može uslišati njihovu molitvu i dati im dijete, ali ovo dijete može postati izazivač nevolja.

Iako ne postoji jedinstvena metoda za roditeljstvo koja jamči da neće biti neuspjeha, postoji nekoliko lekcija koje možemo naučiti.

Prvo, da bismo podigli našu djecu da vole Gospoda i redovno dolaze na sastanke crkve, moramo biti primjerena osoba. Moramo živjeti primjereno pred Gospodom. Uz Gospoda, osobe koje najbolje znaju o vrsti života koji živimo su naša djeca. Možda ćemo moći prevariti druge o vrsti osobe koja jesmo, ali svoju djecu nikada ne možemo prevariti. Stoga moramo biti istinski. Ako svojoj djeci kažemo da ne lažu, a mi ipak lažemo našem supružniku, djeca će to vidjeti. To je vrlo ozbiljno, jer ako samo jedan put lažemo supružnika, naša djeca će to možda pamtitи cijeli svoj život. Naše ponašanje i naš način življenja ne utječe ni na koga toliko, koliko utječe na našu djecu. Ovo je univerzalni duhovni princip. Stoga, biti roditelj nije lako. Naša će djeca biti pod negativnim utjecajem ako mi nismo ispravne osobe, ali to ne znači da će nam djeca biti dobra ako smo ispravne osobe. Ako ispravna majka ima četvero djece, dvoje mogu biti dobra djeca, a ostalo dvoje mogu biti loša djeca. Međutim, ako nije ispravna, sva njezina djeca mogu biti još gora. Teško je predvidjeti kako će dijete ispasti na kraju; to ovisi o mnogim faktorima.

Osim što trebaju biti primjerene osobe, roditelji trebaju vježbati svoju mudrost. Ovo je područje u kojem je većina roditelja manjkava. Roditelju je lako imati ljubav, ali nije tako lako imati mudrost. Roditelji moraju primijeniti svoju mudrost kako bi razabrali hoće li ili ne naložiti svojoj djeci da dođu na sastanke crkve. Pitanje trebaju li roditelji naložiti svojoj djeci da dođu na sastanke moglo bi se usporediti s pitanjem moramo li uzeti kišobran kad izlazimo iz kuće. Za takve situacije moramo primijeniti svoju mudrost kako bismo razaznali situaciju. Prema našem uviđanju, mi možemo poticati svoju djecu. Međutim, neki roditelji su revni bez mudrosti i njihova revnost vrijeda njihovu djecu. Što više nalaže svojoj djeci da dođu na sastanke, to više vrijedaju svoju djecu, što izaziva snažne reakcije. To nije lako. Roditelji moraju biti primjerene osobe i primjenjivati svoju mudrost. Ispravno je naložiti našoj djeci da dođu na sastanke, ali moramo razabrati, ovisno o stanju djece, primjereni trenutak i primjereni način da im naložimo da dođu na sastanke crkve. Ako su naša djeca u određenom stanju, možda je bolje da im ne nalažemo da dođu na sastanke dok se njihovo stanje ne poboljša.

Konačno, roditelji se trebaju pouzdati u Gospodnje milosrđe. Rimljanima 9:16 kaže: «Niti onaj koji hoće, niti onaj koji trči, nego Bog koji se smiluje.» Vidio sam mnogo duhovnih roditelja čija djeca nisu bila dobra. Vidio sam i svjetovne, odmetnute, nemarne roditelje koji su posve ravnodušni prema duhovnosti svoje djece, a ipak su njihova djeca dobra i duhovna. Stoga moramo zaključiti da način na koji ćeispasti naša djeca ovisi o Gospodnjem milosrđu. Prvi dio stiha 18 kaže: «Smiluje se kome hoće.» Kao roditelji, naša je dužnost da budemo primjerene osobe da primjenjujemo mudrost da razlučimo kada i kako razgovarati sa našom djecom. Trebamo izvršiti svoju dužnost, ali ne smijemo vjerovati ni u što, što mi radimo. Bez Gospodnjeg milosrđa, sve što radimo ne znači ništa. Moramo se pouzdavati u Gospodnje milosrđe, moleći se: «Gospode, sve ovisi o Tvoj milosrđu. Svoje dužnosti kao roditelj vršim tako što sam primjerena osoba, da budem dobar primjer i da ne sablažnjavam svoju djecu te tako što primjenjujem moju mudrost da znam kada i kako razgovarati sa svojom djecom. Međutim, moje pouzdanje je u Tebe, Gospode.» Svi moramo naučiti ovu lekciju. Roditelji nikada ne bi trebali biti ponosni, misleći da njihova sposobnost može proizvesti najbolju djecu. Mnogo je različitih faktora pri proizvodnji dobrog djeteta, ali na kraju, to ovisi o Gospodnjem milosrđu.

Pitanje: Kako da reguliram svoju djecu u gledanju televizije i filmova?

Odgovor: Zbog trenutne doba u kojem živimo, roditeljima je vrlo teško zabraniti svojoj djeci gledanje televizije i filmova. Stoga roditelji trebaju primijeniti svoju mudrost kako bi ograničili koje televizijske emisije ili filmove dopuštaju da njihova djeca gledaju. Moramo također naučiti svoju djecu razlozima tih ograničenja kako bi oni razumjeli naše odluke kako odrastaju. Moramo im dati primjereno objašnjenje prema njihovoj starosnoj dobi, ali ne preuranjeno. Ne bismo im trebali reći

nešto što u svojoj dobi ne mogu razumjeti. Naš trening naše djece mora biti u skladu s njihovim godinama.

Odgajati djecu nije lako niti jednostavno. Zahtijeva da provodimo puno vremena sa svojom djecom. Što više vremena provodimo sa svojom djecom, to bolje. Trebali bismo provoditi barem dva sata svake večeri ne radeći ništa osim da budemo s našom djecom, trebamo razgovarati s njima ili ih nečemu podučavati. To će ih usrećiti i pružiti im trening. Ako ne provodimo vrijeme sa svojom djecom, trebali bismo očekivati da će imati problema. Iako si ne možemo uvijek priuštiti da toliko vremena provodimo s našom djecom, princip je da trebamo provesti što više vremena sa svojom djecom i pružiti im primjereno obrazovanje u skladu s njihovom dobi.

Pitanje: Neka mlada braća i sestre koji napuste dom kako bi išli studirati završe u đačkim ili studentskim domovima sa nevjernicima. Koji je najbolji put da se pobrinemo za te mlađe?

Odgovor: Teško je znati je li bolje zadržati našu djecu kod kuće ili ih poslati u školu u neki drugi grad. Ovo je vrlo komplikirana stvar s mnogim faktorima koji su uključeni. Međutim, jedno što znam je da bismo se mogli pobrinuti za svoju djecu, uvijek ih moramo pripremiti unaprijed. Da bismo se primjereno skrbili o petnaestogodišnjaku, trebamo potrošiti četrnaest godina za obrazovanje tog djeteta. Svaki dio primjerene obrazovanja u odgovarajućoj starosnoj dobi je cijepljenje (vakcinacija). Ako svoju djecu adekvatno obrazujemo i cijepimo (vakcinišemo), ona mogu bez ikakvog problema otići od kuće na svoje studiranje. Ako svoju djecu ne odgojimo i ne cijepimo (vakcinišemo) na adekvatan način, neće imati mnogo značaja ostaju li kod kuće dok studiraju. Duhovno zdravlje petnaestogodišnjaka ovisi o tome koliko je obrazovanja i cijepljenja (vakcinacije) dobilo u svojih prvih četrnaest godina. Ako roditelji svoje dijete ne pripreme na primjereni način, neće puno pomoći da odjednom razmisle kamo trebaju ići u školu. Ovo je upozorenje svim roditeljima. Ne smijemo zanemariti odgoj svoje djece. Ako nam je Bog dao djecu, moramo potrošiti dovoljno vremena da ih primjereno odgajamo. Svatko voli izbor, ali svi mi odlučujemo kad imamo djecu. Osim vremena koje provodimo na sastancima, trebamo potrošiti i svaku minutu za svoju djecu. Inače, ne bismo trebali očekivati da ćemo imati dobru djecu. Jedini način da imamo dobru djecu je provesti cijelo naše vrijeme s njima i primjenjivati svoju mudrost kako bismo im unaprijed pružili primjereno obrazovanje i adekvatno cijepivo (vakcinaciju). Međutim, nakon svega ovoga, još uvijek se moramo pouzdavati u Božje milosrđe (*Presudni elementi u Božjoj ekonomiji*).

* * *

Prva vrsta odnosa u ljudskom životu su obiteljski odnosi. Stih 4 kaže: «Onaj koji dobro upravlja svojom kućom, imajući svoju djecu u podređenosti sa svom težinom» (dosl.). Upravljanje kućom je stvar preuzimanja vodstva, no Pavlov koncept ovde nije uglavnom povezan s autoritetom. Kao muž i otac, nadglednik bi trebao preuzeti vodstvo u svojoj obitelji ne samo vladajući, već uspostavljajući dobar primjer i uzor. Obitelj nije poput vlade ili organizacije, koje vode vlasti. Očevo vodstvo u njegovoj obitelji ne bi se trebalo temeljiti uglavnom na njegovoj vlasti s autoritetom, već bi se trebalo temeljiti na uzoru njegovog svakodnevnog življenja. Slično tome, biti starješina ne znači upravljati crkvom s autoritetom. Ovaj koncept je apsolutno pogrešan. Očevo upravljanje njegovom obitelji vrlo se razlikuje od nadzora nad poslovanjem nadzornika. Nadzornik može zaposliti i otpustiti zaposlenike, ali otac ne može zaposliti ili otpustiti svoju djecu. Osnovna potreba u obitelji je očev primjer. Kao otac, starješina mora živjeti primjereno pred svojom obitelji. To je primjereni način upravljanja nečijom kućom. U svom domu ne bismo trebali pokušavati vršiti svoj autoritet kao kralj, policajac, upravnik ili ravnatelj (direktor) škole. Pavlov koncept u ovom odjeljku odnosi se na svakodnevno življenje nadglednika. Ne djeluje ako samo discipliniramo našu djecu. Božji određeni princip je da otac mora živjeti život koji je uzor njegovoj djeci.

Kao nadglednici, moramo preuzeti vodstvo u našoj obitelji predstavljajući uzor u našem življenju. To je naša dužnost. Međutim, ako su naša djeca podložna sa svom težinom, ne bismo trebali misliti

da je to zbog našeg činjenja; umjesto toga, moramo se klanjati Gospodu zbog Njegovog milosrđa. Iako karakterna sklonost naše djece nije pod našom kontrolom, to ne znači da možemo zanemariti svoje dužnosti da ne živimo kao primjer i provodimo što više vremena i utrošimo što više energije na svoju djecu. Ipak moramo shvatiti da način na koji će naša djeca ispasti u konačnici ovisi o Gospodnjem milosrđu. Znamo da je to istina, jer ako su dvoje djece blizanci (bliznaci) i podizani su od istih roditelja s istom pažnjom, možda će ipak ispasti vrlo različiti. Jedan može imati dobar karakter i postati iščući vjernik, dok drugi može imati loš karakter, pa čak ni ne biti spašen. Stoga moramo ispuniti svoju dužnost da živimo primjerem životom kao primjer svojoj djeci, ali ne smijemo se obeshrabriti niti biti ponosni zbog načina na koji nam djeca na kraju ispadnu.

Pavlova riječ koja se odnosi na djecu nadglednika u 4. stihu ne uključuje spasenje ili duhovnost. Trebali bismo biti dobar primjer našoj djeci, ali hoće li oni na kraju biti spašeni ili neće, ovisi o Božjem predodređenju. Jakov i Ezav bili su blizanci (bliznaci), ali Rimljanima 9:10-13 pokazuje da je njihova sudbina ovisila o Božjem odabiru. Ne možemo uzrokovati da naša djeca, ili bilo tko drugi budu duhovni, ali možemo uspostaviti primjer živeći trezven, umjeren i uredan život te tražeći Gospoda. Ako dva brata po tijelu slušaju istu evanđeosku poruku, jedan može biti spašen, ali drugi ne. Vidjeli smo ovakve slučajeve. Stoga moramo biti revni u propovijedanju Evanđelja i uvjeravanju ljudi da prihvate Gospoda, ali isto tako moramo shvatiti da čovjekovo spasenje u konačnici ne ovisi o našem trudu, nego o Božjem predodređenju. Ne bismo trebali misliti da, budući da to ovisi o Božjem predodređenju, ne trebamo propovijedati Evanđelje. Moramo izvršiti svoju dužnost. Slično tome, ne bismo trebali pretpostaviti da će se naša djeca ponašati dobro ako smo dobar primjer, niti bismo trebali zanemariti svoju dužnost. Najbolji i najprimjereni način da budemo roditelj je živjeti kao primjer svojoj djeci i moliti se za Gospodnje milosrđe.

Ako naš život uspostavi primjer standard, nismo odgovorni ako se naša djeca loše ponašaju. Međutim, ako ne živimo po uzoru, odgovornost za loše ponašanje naše djece je naša. Ako su dobra, zasluga ide nama, ali ako su loša, primamo «dug.» Ovo je božansko računovodstvo. Ne bismo trebali reći da Bog nije pošten. Rimljanima 9:20 kaže: «Čovječe, tko si ti koji odgovaraš nazad Bogu? Hoće li ono oblikovano reći onome tko ga je oblikovao: Zašto si Me takvim stvorio?» Ne možemo se raspravljati s Bogom. Ako se naša djeca ponašaju dobro i na kraju su spašena i žive pred Gospodom, moramo se klanjati Gospodu govoreći: «Gospode, ja nisam ništa. Čak je i moje najbolje ponašanje poput praštine; ono ne znači ništa. Mogu Tu samo zahvaliti na Tvojem milosrđu.» Ne bismo trebali ništa pripisivati našoj dobroti. Moramo priznati Božje predodređenje, Njegovo milosrđe i Njegovu milost (blagodat). Ako naša djeca počnu grešno živjeti, moramo se poniziti moleći se: «Gospode, oprosti mi. Prihvaćam krivicu jer sam u nekom aspektu možda zanemario adekvatno se za njih pobrinuti.» To mora biti naš stav.

Pavlov koncept u 1 Timoteju 3:1-7 odnosi se na život nadglednika. Da li se naša djeca ponašaju dobro je sekundarno; prvenstveno je pitanje imamo li mi primjereno življenje. Moramo preuzeti vodeću ulogu i dobro upravljati našom porodicom tako što imamo življenje koje im predstavlja pozitivan uzor. To ovisi o onome što mi jesmo; to je stvar života. (*Temeljni principi starjeinstva*, str. 49-51).

IZVRSNA DJECA DOLAZE OD IZVRSNIH RODITELJA

Na kraju bih rekao da su mnogi ljudi koje je Bog koristio na ovom svijetu potekli od izvrsnih roditelja. Počevši od Timoteja, nalazimo brojne ljude koje je Bog koristio, a koji su dolazili od izvrsnih roditelja. John Wesley bio je jedan od njih. Drugi je bio John Newton. U našem himnalu je napisano mnogo himni koje je napisao Newton. John G. Paton bio je još jedan. Bio je jedan od najpoznatijih misionara u modernom svijetu. Ne mogu se sjetiti nijednog drugog oca poput njegovog oca. U svojoj starosti Paton se još uvijek sjećao: «Svaki put kad sam želio učiniti grijeh, sjećao sam se svog oca, koji se uvijek molio za mene.» Njegova obitelj bila je vrlo siromašna. Imali su samo jednu spavaću

sobu, jednu kuhinju i još jednu malu sobu. Rekao je: «Drhtao sam svaki put kad se moj otac molio i uzdahnuo u maloj sobi. Prinosio je prošnju za našu dušu. Iako sam sada toliko star, još uvijek se sjećam njegovog uzdaha. Zahvalujem Bogu što mi je dao takvog oca. Ne mogu grijeviti, jer kada sagriješim prijestupim protiv svog nebeskog Oca kao i mog zemaljskog oca.» Teško je pronaći oca poput Patonovog oca, a teško je naći i sina izvrsnog kao Paton.

Ne mogu vam kazati Koliko mnogo snažnih vjernika bi bilo podignuto u našoj drugoj generaciji ako bi svi roditelji ove generacije bili dobri roditelji. Uvijek sam htio reći ovo: Budućnost crkve zavisi od roditelja. Kad Bog crkvi podari milost (blagodat), On treba posude. Postoji potreba za više Timoteja da se podignu. Istina je da možemo spasiti ljude iz svijeta, ali postoji veća potreba da podignemo narod među kršćanskim porodicama. (*Sabrana djela Watchmana Nee-ja*, sv. 49, str. 549).

PODIZANJE SLJEDEĆE GENERACIJE ZA ŽIVOT CRKVE

Poruka 5

Sarađivati sa Bogom za Njegovo kretanje kao roditelji kojima su poverena njhova deca da ih kultivишемо i odnegujemo u Gospodu

Biblijski stihovi: Mt 6:33; Ef 6:4

I. Ispunjene Božije ekonomije zahteva našu saradnju, a sarađivati sa Bogom znači biti povezan zajedno sa Hristom i imati jedno življenje sa Njim po jednom životu—Jovan 14:19b; 6:57; Gal 2:20:

- A. Božije srce je da sproveđe Svoju ekonomiju; Božija ekonomija ne sastoji se tek u tome da bismo mi trebali da budemo dobri, duhovni, sveti ili pobedonosni; Njegova čežnja nije ni dobar čovek niti loš čovek, nego Bogočovek—Ef 1:9-11; 1 Jovanova 3:2.
- B. Umesto da usurpiramo Boga moleći se za naše blagostanje, zdravlje ili porodicu bez ikakvog obzira prema Božijoj ekonomiji, mi bismo trebali da se molimo, živimo i da budemo osobe po Božijem srcu i za Njegovu ekonomiju—uporedi 1 Sam 4:3; Agaj 1:2-5; Otk 4:11; Ef 1:9-11.
- C. Sve stvari potrebne za našu ljudsku egzistenciju treba da budu pod božanskim ograničenjem; sve što premašuje naše potrebe postaje svetovno, i sprečava nas od ekonomije Božijeg nauma; Božija ekonomija mora u svemu biti odlučujući faktor—Mt 24:38.
- D. Kad se Božija ekonomija sprovodi među Njegovim narodom, narod je blagoslovlen—1 Sam 7:15:
  1. Naše blagostanje, naša dobrobit, povezani su sa sprovođenjem Božije ekonomije i mi ne bi smeli da tražimo našu dobrobit odvojeno od Božije ekonomije—Mt 6:33.
  2. Mi ne bismo trebali da očekujemo blagostanje za nas same; naprotiv, mi bismo trebali da očekujemo da će kroz nas Gospod učiniti što je više moguće kako bi ostvario Svoju ekonomiju.

II. Crkva ne može da nastavi dalje ako roditelji nemaju oset da su im deca poverena; Bog je u naše ruke poverio to ljudsko telo, zajedno sa dušom; mi ne želimo videti da naša deca treba da budu izbavljena iz sveta—Post 48:9; Ps 127:3; Isaija 8:18:

- A. U krivu smo ako se ne brinemo za našu decu; molimo vas, upamtite da je odgovornost roditelja da osiguraju da im deca ostanu na pravom putu—Ps 127:3.
- B. Kada su deca mlada ona su u vašim rukama i ne mogu mnogo učiniti sami po sebi; ako ste vi nemarni sami sa sobom, takođe ćete biti nemarni i sa njima; moramo uvideti da roditelji moraju da vežbaju samokontrolu, žrtvujući svoju sopstvenu slobodu—uporedi Jovan 17:19.
- C. Nakon što crkva propoveda Evandželje i spasi ljude, mora da se ophodi sa svakovrsnim problemima povezanim sa tim ljudima; no ako su roditelji odgovorni da primereno odneguju svoju decu, i ako deca bivaju odgajana u crkvi, crkva će biti olakšana za polovicu svojih bremena—2 Tim 3:15; 1:5.

III. Mi bismo trebali da odnegujemo decu u stezi i opomeni Gospodnjoj; trebali bismo da im kažemo šta je primereni hrišćanin, učeći ih stezi Gospodnjoj—Ef 6:4:

- A. Roditeji moraju pomagati svojoj deci da imaju primerene težnje; kako mi živimo utiče na težnje našeg deteta; roditelji moraju da nauče da kanalizuju ambicije svoje dece u primerenom smeru—2 Kor 5:9.
- B. Mnogi roditelji kultivиšу ponos svoje dece i ohrabruju ih da teže za ohološću života gomilajući na njih pohvale pred drugim ljudima; mi ne treba da povređujemo njihovo samopoštovanje, ali moramo da im ukažemo na ponos koji je u njima—Izreke 16:18; Fil 2:3; 1 Pt 5:5.

- C. C. Hrišćanin treba da zna kako da ceni druge; lako je biti pobedonosan, ali teško je prihvatići poraz; kad su naša deca poražena, trebamo da ih naučimo da prihvate svoj poraz sa blagodaću (milošću)—Fil 2:3-4.
- D. Od njihove mladosti trebali bismo svojoj deci dati priliku da sami odabiru za sebe; mi ne bismo trebali da svaku odluku donešemo za njih dok ne dosegnu starosnu dob od osamnaest ili dvadeset godina, ako tako činimo, ona, kad odrastu, neće biti u mogućnosti da donesu bilo kakvu odluku—uporedi Pnz 30:19; Jr 21:8.
- E. Kao hrišćani, moramo da treniramo svoju decu da primereno postupaju sa svojim stvarima; moramo da im pružimo priliku da se pobrinu za svoje lične stvari, da se brinu za svoju sopstvenu obuću, čarape i druge stvari; neka znaju kako se postupa sa stvarima od svoje rane mladosti—Izreke 22:6.

IV. IV. Način na koji dete odrasta zavisi od atmosphere u porodici; ono dok odrasta mora da primi negujuću ljubav i mora da iskusi ljubav u porodici—uporedi 1 Sol 2:7-8:

- A. A. Polovina dela crkve može da se izvrši od strane dobrih roditelja; međutim, danas to delo pada na naša ramena zato što ima premalo dobrih roditelja —uporedi Ps 127:3.
- B. Porodica mora da bude ispunjena atmosferom ljubavi i nežnosti; tu mora postojati istinska ljubav—uporedi 1 Sol 2:7-8.
- C. Roditelji moraju da nauče da budu prijatelji svojoj deci; nikada ne dopustite svojoj deci da se udalje od vas; nikada sebe nemojte učiniti nepristupačnim; upamtite da se prijateljstvo gradi na komunikaciji; mi se sa njim ne rađamo—Mt 19:14.
- E. D. Stvar koja je od najveće pomoći deci je da njihovi roditelji provode vreme sa njima; što više roditelji provedu vremena sa njima, to bolje:
  1. Ponekad sa njima trebamo imati slobodne razgovore o temama širokog spektra.
  2. Trebali bismo im dopustiti da nam se pridruže u našim svakodnevnim aktivnostima, i mi bi se trebali pridružiti njima u njihovim aktivnostima.

Izvodi iz službe:

Božje je srce za sprovođenje Njegove ekonomije. Njegovo srce nije u tome da Mu uvijek ugađamo ili Ga činimo sretnim, niti da bismo trebali biti dobri, duhovni, sveti ili pobjedonosni. On ne čezne ni za dobrim čovjekom, ni za lošim, već za Bogočovjekom. Bog nas je stvorio prema Svom liku i želio je da uzmemo Njegov život, označen stablom života. Budući da smo postali pali, Bog je postao čovjekom da nas spasi, da nas otkupi. Umro je za nas sveobuhvatnom smrću i uskrsnuo je da bi nas rodio udjeljujući u nas Božji život i narav, čineći nas Bogom u životu i naravi, ali ne u Božanstvu.

Ne bismo trebali promatrati Bibliju kao knjigu koja nas uči biti dobar čovjek ili duhovan čovjek. Biblija otkriva da Bog želi da mi budemo «čovjek-Krist.» Biti kršćanin znači biti čovjek- Krist, Kristov čovjek.

Moramo biti impresionirani činjenicom da ispunjenje Božje ekonomije zahtijeva našu suradnju. Surađivati s Bogom znači biti vezan zajedno s Bogom. Možemo upotrijebiti tronožnu utrku kao ilustraciju. Trkači u takvoj utrci moraju trčati u paru, pri čemu svaki partner ima jednu nogu vezanu za partnerovu nogu. Da bi partneri trčali, moraju surađivati jedni s drugima, a ne kretati se neovisno. Ovo je slika primjerenoj kršćanskog života. Biti kršćanin znači biti vezan zajedno s Kristom i živjeti s Njim jednim životom.

Samuelovo rođenje uključivalo je Haninu suradnju s Bogom. Staro svećeništvo je postajalo ustajalo i propadalo je, a Bog je želio imati još jedan početak. Za Samuelovo rođenje Bog je pokrenuo stvari iza scene. S jedne je strane zatvorio je Haninu utrobu; s druge strane, pripremio je provokatoricu (1 Sam 1:5-7). To je prisililo Hanu da se moli da joj Gospod podari muško dijete. U molitvi je dala

zavjet i rekla: «O Jahve nad Vojskama, ako ćeš doista pogledati na nevolju svoje sluškinje i sjećati me se i ne zaboraviti svoju sluškinju, nego daj Svojoj sluškinji muško dijete, tada će ja njega dati Jahvi u sve dane njegovog života i niti jedna britva neće mu doći na glavu» (stih 11). Ovu molitvu nije pokrenula Hana, nego Bog. Bog je odabrao Hanu jer je bila voljna surađivati s Njim. Bog joj je odgovorio na molitvu i otvorio joj utrobu, a Hana je začela i rodila sina (stih 20). Potom je prema svom zavjetu prinijela svog sina Bogu i stavila ga u skrbništvo pod Elijem. Iz ovoga vidimo da je Hana, Samuelova majka, bila ona koja je veoma mnogo surađivala s Bogom. Njezin slučaj pokazuje nam vrste osoba koje Bog danas očekuje da ih ima. (*Studij života 1 i 2 Samuelove*, str. 5-6).

* * *

Kovčeg saveza je bio slika Krista kao utjelotvorenja Boga. Također je označavao Krista kao prisutnost Trojednog Boga koji će biti uz Svoj narod radi sprovođenja Njegove ekonomije zbog uspostavljanja Njegovog kraljevstva na Zemlji. Iznijeti kovčeg saveza jednostavno je značilo iznijeti Božju prisutnost. Kad su se djeca Izraelova počela kretati sa kovčegom saveza od brda Sinaj, Mojsije je prinosio molitvu Bogu govoreći: «Ustani, O Jahve, i rasprši neprijatelje Svoje» (Br 10:35). Kovčeg saveza preuzeo je vodstvo da se krene dalje. Kretanje kovčega saveza bila je slika Božjeg kretanja na Zemlji.

U 1 Samuelovo 4, izraelske starješine zapravo su usurpirale Boga. U to se vrijeme Bog nije namjeravao kretati. Djeca Izraelova nisu razmišljala niti su se brinula za Božju ekonomiju, a njihovo iznošenje kovčega saveza ukazivalo je na to da usurpiraju Boga zbog njihove sigurnosti, mira, odmora i dobitka. Uzurpirali su Boga, čak su Ga i prisilili da izade s njima.

Danas mnogi kršćani usurpiraju Boga moleći se za svoje blagostanje, zdravlje ili obitelj bez ikakvog razmatranja Božje ekonomije. Kad tražimo od Boga njegovo iscjeljenje, moramo biti u potpunosti povezani s Njegovom ekonomijom. Ako ste bolesni, ne biste trebali moliti za ozdravljenje na način usurpiranja Boga. Naprotiv, iz dubine svoga duha trebali biste reći: «Gospode, nisam ovdje na Zemlji zbog svog zdravlja, blagostanja, svoje djece ili svog rada. Ovdje sam zbog Tvoje ekonomije. Da li me i dalje želiš da živim na Zemlji za Tvoju ekonomiju? Vidio sam Tvoju ekonomiju, shvaćam da ti trebaju nazireći i imam srce da budem nazirej za Tebe. Kao onaj koji se rodio od Boga i koji ima život i narav Božju, pitam Tebe što je u tvom srcu u vezi Mene.» Ako Bog namjerava da nastavite živjeti na Zemlji za Njegovu ekonomiju, ozdravit ćete se ili kroz liječnika ili na neki drugi način. Poanta je u tome da se, umjesto da usurpiramo Boga, moramo moliti, živjeti i biti osobe prema Božjem srcu i za Njegovu ekonomiju. (*Studij života 1 i 2 Samuelova*, str. 22-23).

* * *

Da bismo živjeli za Krista, moramo egzistirati. Bez našeg ljudske egzistencije ne možemo živjeti Krista. Ali danas oni iz palog svijeta ne mare ni za što osim za svoju egzistenciju; ne mare za svrhu svoje egzistencije. Egzistirati je jedna stvar, ali egzistirati za božansku svrhu je druga stvar. Svrha koju je Bog odredio za našu egzistenciju je živjeti Krista, živjeti Boga iz naše nutrine i imati Božje svjedočanstvo. Ali ljudi ovoga svijeta imaju samo svoju egzistenciju; nemaju svrhu. Na kraju svoju samu egzistenciju čine svrhom svog postojanja. Oni ne znaju ništa osim egzistencije. Sotona preuzima egzistenciju ljudskih bića ili ljudskog življenja i koristi tu egzistenciju da usurpira ljude tako da se danas cijeli svijet brine samo za egzistenciju, a ne za Božji naum u egzistenciji.

Sve stvari potrebne za našu ljudsku egzistenciju moraju biti pod božanskim ograničenjem. Sve što nadilazi našu potrebu postaje svjetovno, «egipatsko,» i frustrira nas od ekonomije Božjeg nauma. Božja ekonomija mora biti u svemu odlučujući faktor. Naš život ne bi trebao biti takav kao kod «Egipćana,» svjetovnih ljudi. Trebamo mjesto za život, a svoju kuću moramo održavati čistom. Ali ako nastavimo s čišćenjem kada dođe vrijeme za sastanak, naše čišćenje postaje «egipatsko,» nešto

odvojeno od ekonomije Božjeg nauma. Na zemlji smo ne radi čišćenja, nego za gozbu za Gospoda. Čak i koliko vremena provodimo s našom djecom trebalo bi da odlučuje Božja ekonomija. Drugi kršćani mogu se ponašati poput ljudi u svijetu, ali mi moramo biti sveti narod, odvojeni narod.

Naše življenje i naša egzistencija ovise o opskrbi iz nebeskog izvora, a ne o opskrbi iz svijeta. Za to nam je potrebna vizija, a trebamo i vježbu svoje vjere. Mojsije je bio čovjek velike vjere koji je vodio dva miliona ljudi iz Egipta u pustinju, gdje nije bilo zemaljske opskrbe za njihovu ljudsku egzistenciju. (*Studij života - Izlazak*, str. 156).

* * *

Slika prikazana u ovim stihovima (1. Sam 7:1-5) vrlo je lijepa. Ovdje imamo ljude koji se vraćaju Bogu i čovjeka - Samuela - koji je bio jedno s Bogom na Zemlji. Možemo reći da je Samuel bio djelujući Bog na Zemlji. Bar možemo reći da je Samuel bio predstavnik Samog Boga na nebu koji je vladao nad Njegovim narodom na Zemlji. Samuel je počeo posluživati kao takva osoba.

Samuel je bio vjeran Bogu da postupa u skladu s onim što je bilo u Božjem srcu i umu. Njegovo cijelo biće i osoba, a ne samo njegovo djelo, življenje i rad, bili su u skladu s Bogom. Samuelovo biće i Božje srce bili su jedno. Iz ovog razloga nije pretjerano reći da je Samuel, čovjek u skladu sa Bogom, bio djelujući Bog na Zemlji. Božji um bio je Samuelovo razmatranje. Nije imao druge misli, razmišljanja ili promišljanja. Njegov život i rad bili su za sprovođenje onoga što je bilo u Božjem srcu. Kao posljedica toga, Samuel je bio onaj koji je uveo novo doba.

U ovom zamjenjujućem svećenstvu, Samuel je pomazao Šaula i Davida da budu kraljevi (10:1; 16:1, 13) kao što je Bog odredio da treba kontinuirano ići pred Njegovog pomazanika (2:35b) da nadgleda kralja, promatrajući što je kralj radio. To ukazuje da je Samuel, djelujući Bog na Zemlji, bio veći od kralja. Samuel se mogao kvalificirati do te mjere jer ga je Bog dugi niz godina usavršavao za Svoju ekonomiju, i ni za što drugo.

Kad se Božja ekonomija sprovodi među Njegovim narodom, on je blagoslovljen. To znači da su naša dobrobit, blagostanje, u potpunosti povezani sa sprovođenjem Božje ekonomije. Ne bismo trebali tražiti svoje blagostanje odvojeno od Božje ekonomije. Budući da je to zanemareno, pa čak i izgubljeno, treba se obnoviti. Želim reći, posebno mladim svetima, da ne treba očekivati da ćemo imati blagostanje za sebe. Umjesto toga, kao sveti u Gospodnjoj obnovi, trebali bismo očekivati da će Gospod kroz nas učiniti što je više moguće kako bi ostvario Svoju ekonomiju. Tada ćemo biti blagoslovjeni. (*Studij života 1 i 2 Samuelova*, str. 27-30).

* * *

Crkva ne može nastaviti dalje ako roditelji nemaju osjećaj da su i djeca povjerena. Ne želimo vidjeti kako se naša djeca vraćaju bivajući izbavljena iz svijeta. Prepostavimo da rodimo djecu, izgubimo ih u svijetu i pokušavamo ih spasiti natrag. Ako dopustimo da se to dogodi, Evanđelje nikada neće biti propovijedano do krajnog dijela Zemlje. Naša su djeca podučena mnogim učenjima, a mi se o njima brinemo godinama. Barem bi ovu djecu trebalo dovesti pred Gospoda. Grijesimo ako ne vodimo računa o svojoj djeci. Imajte na umu da su roditelji odgovorni osigurati da njihova djeca ispadnu na pravi način.

Molim vas, dajte mi slobodu da kažem ovu riječ. Kroz povijest (istoriju) crkve najveći je neuspjeh među kršćanima neuspjeh u roditeljstvu. To je nešto o čemu se nitko mnogo ne brine. Djeca su mlada; ona su u vašim rukama i sami ne mogu učiniti ništa. Ako ste vi nemarni sa samima sobom, bit ćete nemarni i s njima. Moramo shvatiti da roditelji moraju vršiti samokontrolu, žrtvujući vlastitu slobodu. Bog je u naše ruke predao ljudsko tijelo, zajedno s njegovom dušom. Ako ne izvršimo samokontrolu i ne odrekнемo se svoje slobode, u budućnosti ćemo imati teške trenutke kad ćemo podnositi račun našem Bogu.

**ODGAJATI DJECU U STEZI
I OPOMENI GOSPODNOJOJ**

Svoju djecu morate odgajati u disciplini i opomeni Gospodnjoj (Ef 6:4). Gospodnja disciplina govori čovjeku kako se treba ponašati. Svoju djecu morate smatrati kao kršćane, a ne kao pogane. Gospodnja disciplina govori čovjeku kako se treba ponašati kao kršćanin. Gospod namjerava da sva naša djeca postanu kršćani. Nema namjeru da bilo koji od njih bude poganin ili nespašena osoba. Trebali biste planirati da svi oni postanu, ne samo kršćani, nego i dobri kršćani. Treba im reći što je pravi kršćanin podučavajući ih disciplini Gospodnjoj. Ovdje moramo ukratko obraditi nekoliko točaka.

Pomoći djeci da imaju primjerene težnje

Najveća stvar oko djeteta su njegove težnje. Svako dijete ima neku težnju kad je malo. Kada bi vlada dozvolila svakom djetetu da isprinta svoju vizit-kartu, mislim da bi mnoga djeca ispisala «Predsjednik,» «Predsjedavajući» ili «Kraljica.» Roditelji moraju pomoći svojoj djeci da imaju primjerene težnje. Ako volite svijet, vaša će djeca vjerojatno htjeti biti predsjednik, milioner ili veliki akademik. Kako živite utječe na težnje vašeg djeteta. Roditelji moraju naučiti usmjeriti ambicije svoje djece u pravom smjeru. Oni bi trebali težiti da budu ljubitelj Gospoda. Ne bi trebali težiti ljubavi prema svijetu. Trebali biste njegovati takvu ambiciju u njima dok su mлади. Pokažite im da je časno umrijeti za Gospoda, da je dragocjeno biti Gospodnji mučenik. Morate im biti primjer i morate im reći svoje ambicije. Recite im kakav želite biti ako vam se pruži prilika. Reci im kakav kršćanin vi želite biti. Na taj će način njihove ambicije usmjeriti u pravom smjeru. Njihovi će se ciljevi promijeniti, a oni će znati što je plemenito, i što je dragocjeno.

Not Encouraging the Pride of Children

Djeca imaju i drugi problem: oni su ne samo ambiciozni i puni težnji, već su ponosna na sebe. Ona se mogu pohvaliti vlastitom pameti, vještina ili rječitošću. Dijete može pronaći mnoge stvari kojima se može pohvaliti. Možda će pomisliti da je vrlo posebna osoba. Roditelji ih ne bi trebali obeshrabriti, ali isto tako ne bi trebali njegovati njihov ponos. Mnogi roditelji njeguju ponos svoje djece i potiču ih da idu za ispraznošću svijeta gomilajući na njih pohvale pred drugim ljudima. Trebali bismo im reći: «Mnogo je djece koja su poput tebe na ovom svijetu.» Ne pokušavajte potaknuti njihov ponos. Trebali bismo prosvijetliti djecu u skladu s Gospodnjom disciplinom i opomenom. Ona bi trebala biti sposobna razmišljati, govoriti i naučiti sve vještine. Ali morate im reći da na ovom svijetu ima puno onih koji su poput njih. Ne uništavajte njihovo samopoštovanje, ali ne dopustite im da postanu ponosni. Ne trebate povrijediti njihovo samopoštovanje, ali morate im istaknuti njihov ponos. Mnogi mlađi ljudi odlaze iz kuće samo kako bi saznali da moraju provesti deset ili dvadeset godina u svijetu kako bi naučili kako ispravno raditi stvari. Do tada je prekasno. Mnogi mlađi ljudi imaju divlju narav u svom domu. Tako su ponosni da ne mogu raditi ispravno. Ne želimo da nam djeca postanu obeshrabrena, ali mi ne želimo ni da budu ponosna niti da misle da su netko.

Učiti djecu da prihvate poraz u nauče se poniznosti

Kršćanin mora znati cijeniti druge. Lako je biti pobjedonosan, ali teško je prihvati poraz. Možemo pronaći šampione koji su skromni, ali rijetko je pronaći gubitnike koji nisu ogorčeni. Ovo nije kršćanski stav. Oni koji su dobri u nekim područjima trebali bi naučiti biti skromni i ne hvalisati se. U isto vrijeme, kada je osoba poražena, trebala bi naučiti prihvati svoj poraz. Djeca su vrlo takmičarski nastrojena. U redu je da budu takmičarski nastrojena; žele pobijediti u igrama s loptom, trčanju i u školskom radu. Morate im pokazati da je ispravno da oni dobro uče u školi, ali oni moraju naučiti da budu ponizni. Potaknite ih da budu ponizni. Recite im da ima mnogo drugih učenika koji

su možda bolji od njih. Kad su poraženi, morate ih naučiti da svoj poraz prihvaćaju s milošću. Dječji problem često ima veze sa tim stavovima. Nakon utakmice pobjednik je ponosan, dok se gubitnik požali kako sudac nije bio pravedan ili je donio pogrešnu odluku, jer mu je sunce zablještalo oči. Trebali biste im pomoći da razviju ponizan karakter. Oni bi trebali biti pod kršćanskim opomenom i trebali bi razvijati kršćanski karakter. Oni mogu pobijediti, a kada izgube mogu cijeniti i druge. Priznati poraz je vrlina. Kinezima jako nedostaje ova vrlina. Većina Kineza krivi druge kada su poraženi, umjesto da priznaju poraz sa milošću. Svoju djecu morate odgajati u stezi i opomeni Gospodnjoj.

Mnoga djeca kažu da njihov učitelj ima favorite dok drugi dobro prođu na testovima. Kad im ne ide dobro, kažu da ih učitelj ne voli. Ovdje vidimo potrebu za poniznošću. Kršćani moraju imati vrline da prihvate poraz. Ako su drugi dobri, moramo odmah reći da su dobri. Također moramo prihvati poraz i priznati da su drugi pametniji, napornije rade ili bolji od nas. Kršćanska je vrlina prihvati poraz. Kad pobijedimo, ne bismo smjeli svisoka gledati na sve ostale. Taj je stav nedostojan kršćanina. Kad su drugi bolji od nas, moramo ih cijeniti. Drugi mogu skočiti više ili biti jači od nas. Trebamo trenirati našu djecu da priznaju uspjeh kod drugih, dok oni još uvijek žive kod nas kod kuće. Ovaj će im trening pomoći da shvate sebe kad odrastu kao kršćani. Trebamo poznavati sebe i cijeniti one koji su bolji od nas. Ako su naša djeca ovakva, bit će im lako iskusiti duhovne stvari.

Učiti djecu da odabiru

Nadam se da ćemo obratiti pažnju na to pitanje. U mnogim aspektima moramo svoju djecu podučavati u skladu s Gospodnjom disciplinom. Od mladosti bi im trebali dati šansu da sami biraju. Ne bismo se trebali donositi svaki izbor umjesto njih dok ne napune osamnaest ili dvadeset godina. Ako to učinimo, njima će biti nemoguće donijeti bilo kakve odluke kad odrastu. Uvijek im moramo pružiti mogućnost donošenja odluka. Dajte im priliku da odaberu što im se sviđa, a što ne. Moramo im pokazati jesu li njihovi izbori ispravnii. Dajte im priliku da odaberu, a zatim im pokažite pravi izbor. Neka vide sami. Neki vole nositi kratke haljine. Neki više vole jednu vrstu boje, dok drugi preferiraju drugu vrstu boje. Neka sami odlučuju.

Neki ljudi ne daju svojoj djeci mogućnost izbora. Kao rezultat toga, kad njihova djeca dosegnu dvadesete i udaju se ili ožene za nekoga, ne znaju kako biti glava. Možete im reći da je suprug glava supruga, ali oni neće znati kako biti glava. Ne smijete im dopustiti da čekaju dok se ne vjenčaju kako bi saznali da ne znaju biti glava. Ako je ikako moguće, pružite svojoj djeci obilje mogućnosti za donošenje odluka. Kad odrastu, tada će znati što učiniti. Oni će znati što nije u redu, a što je ispravno. Dajte djetetu mogućnosti da se odluči od vremena kad je bilo mlado. Reći će riječ svima onima koji imaju djecu: «Dajte im priliku da odabiru.» Inače će se mnoga kineska djeca oštetiti kad odrastu. Šteta se često očituje kada su djeca u dobi od osamnaest do dvadeset godina. U ovoj dobi djeluju neodgovorno, jer nikada nisu prozvani da odluče nešto. Moramo naučiti svoju djecu u skladu s Gospodnjom stegom. Moramo naučiti svoju djecu da odlučuju umjesto da mi donosimo sve odluke za njih. Moramo obznaniti svojoj djeci da li su napravila prave izbore.

Naučiti djecu da upravljuju stvarima

Moramo naučiti svoju djecu također da upravljuju stvarima. Moramo im pružiti priliku da se brinu o svojim osobnim stvarima, upravljuju vlastitim cipelama, čarapama i drugim poslovima. Dajte im malo upute, a zatim neka pokušaju sami upravljati stvarima. Neka znaju kako se stvari trebaju uređivati od svoje mladosti. Neka djeca imaju loš početak, jer ih očevi slijepo vole i ne znaju ih trenirati. Kao kršćani, moramo svoju djecu ospozobljavati za pravilno upravljanje stvarima.

Vjerujem da ako ćemo nam Gospod biti milostiv, polovinu broja svetih dobit ćemo među vlastitom djecom, a drugu polovinu iz «mora» (to jest svijeta). Ako je sav porast iz mora, a nitko nije od naše

EVROPSKA KONFERENCIJA ZA RODITELJE

vlastite djece, nećemo imati jaku crkvu. Pavlova generacija mogla je biti spašena direktno iz svijeta, ali generacija nakon Pavla, ljudi poput Timoteja, ušli su u crkvu kroz svoje obitelji. Ne možemo očekivati da naše povećanje uvijek dolazi iz svijeta. Moramo očekivati da će druga generacija, muškarci poput Timoteja, potjecati iz naših vlastitih obitelji. Božje evanđelje spašava ljude iz svijeta, ali mi također moramo dovesti ljude poput Timoteja. Prije nego što će crkva biti bogata, moraju postojati bake poput Luize i majke poput Eunike koje svoju djecu odgajaju, grade i njeguju u disciplini Gospodnjoj. Ako nema takvih ljudi, crkva nikada neće biti bogata. Moramo svojoj djeci pružiti mogućnost da upravljaju stvarima od svoje mladosti. Moramo im pružiti priliku da nauče sami uređivati stvari. Često održavajte obiteljske sastanke i dopustite djeci da donose odluke. Ako namještaj moramo preuređiti, uključite ih u njegovo preuređivanje. Ako moramo preuređiti ormariće, uključite ih u njihovo preuređivanje. Naučite ih upravljati stvarima. Imamo li kćeri ili sinove, moramo ih naučiti upravljati stvarima. Tada će u budućnosti postati dobar suprug ili dobra supruga.

Kakva je danas naša situacija? O djevojkama trebaju brinuti njihove majke. Ali mnoge majke ne vode računa o njima, i to breme je prebačeno na crkvu. Očevi bi se trebali brinuti za svoje dječake. Ali mnogi se očevi ne brinu za njih, a to breme se prebacuje također na crkvu. Kao posljedica toga, kako ljudi bivaju spašeni i dovedeni u crkvu, zaposleno breme crkve se udvostručuje. To je zato što oni koji su roditelji ne žive primjereno kao kršćanski roditelji. Nakon što crkva propovijeda Evanđelje i spasi ljude, mora se suočiti sa svim vrstama obiteljskih problema povezanih s tim ljudima. Ali ako su roditelji odgovorni za primjereno njegovanje svoje djece i ako su djeca odgajana u crkvi, crkva će se oslobođiti polovice svojih bremena. U Šangaju sam često osjećao da se radnici ne bi trebali baviti mnogim poslovima kojima se bave; tim bi se stvarima trebali baviti roditelji. Roditelji svoju djecu ne uče dobro, a ta djeca odlaze u svijet. Kao rezultat, moramo ih spasiti iz svijeta i sami preuzeti breme podučavanja. To stvara mnogo posla za crkvu.

ATMOSFERA U PORODICI TREBA BITI ONA OD LJUBAVI

Atmosfera u obitelji trebala bi biti ona od ljubavi. Neki postaju psihološki nenormalni ili se povuku jer kod kuće nemaju ljubav.

Način na koji dijete odrasta ovisi o atmosferi u njegovoj obitelji. Ako dijete ne dobije njegujuću ljubav kako odrasta, postat će tvrdoglav, individualistično i buntovno. Mnogi se ljudi u odrasлом životu ne mogu slagati s drugima, jer u obitelji nisu doživljavali ljubav kao dijete. U obitelji su vidjeli samo svađe, prepirke i borbe. Djeca iz takvih obitelji odrastaju nenormalno. Oni koji potječu iz takvih nenormalnih obitelji zasigurno odrastaju u usamljene ljude. Oni će biti neprijateljski raspoloženi prema drugima. Budući da se u svom srcu osjećaju inferiorno, pokušavaju pojačati svoje samopouzdanje smatrajući sebe boljim od drugih. Svi oni koji imaju kompleks inferiornosti imaju tendenciju da se uzvisuju. Ovo je njihovo sredstvo nadoknađivanja vlastite inferiornosti.

Mnogi loši elementi u društvu kao što su pljačkaši i pobunjenici potječu iz obitelji koje su bile lišene ljubavi. Njihova osobnost postaje iskrivljena, i oni se okreću protiv svojih bližnjih kada odrastu. Kad dođu u crkvu, sa sobom donose svoje probleme. Osjećam da pola posla u crkvi mogu obaviti dobri roditelji. Ali danas ovaj posao pada na naša ramena jer ima malo dobrih roditelja. Novi vjernici trebali bi vidjeti da trebaju postupati prema svojoj djeci na odgovarajući način. Obitelj mora biti ispunjena atmosferom ljubavi i nježnosti. Mora postojati nježna ljubav. Djeca koja odrastu u takvim obiteljima postat će normalne osobe.

Roditelji moraju naučiti da budu prijatelji svojoj djeci. Nikada ne dopustite svojoj djeci da se distanciraju od vas. Nikada se nemojte učiniti nedostupnima. Imajte na umu da se prijateljstvo gradi na komunikaciji; ne dolazi rođenjem. Morate naučiti pristupati svojoj djeci. Rado im pomozite tako da će vam reći kad najdu na probleme i potražiti vaš savjet kad su slabi. Ne bi smjeli ići drugima kada su slabi. Trebali bi vam moći kazati svoje uspjehe, kao i svoje neuspjehe. Trebao biste im biti dobar

prijatelj, pristupačan i koristan. Oni bi trebali gledati na vas kad su slabi i komunicirati s vama kad su uspješni. Moramo im biti prijatelji. Kad su slabi, trebali bi nama moći doći po pomoć. Ne bismo trebali biti sudac na prijestolju, već njihova pomoć. Trebali bismo biti tu kad god im treba pomoć i trebali bismo moći sjediti s njima i raspraviti probleme s njima. Trebali bi moći tražiti savjet od nas kao kod prijatelja. U obitelji roditelji moraju steći toliko povjerenja od svoje djece da postanu njihovi prijatelji. Ako će to roditelj učiniti, učinit će ispravnu stvar.

Ovu lekciju morate naučiti od vremena kad su djeca mala. Koliko su vam draga i bliska vaša djeca ovisi o tome kako se odnosite prema njima u prvih dvadeset godina njihovog života. Ako vam nisu bliski prvih dvadeset godina života, neće vam biti bliski kad napune trideset ili četrdeset godina. Oni će se odvajati sve dalje i dalje od vas. Mnoga djeca ne vole biti u blizini roditelja. Oni im nisu prijatelji i ne postoji sladak odnos među njima. Oni se obraćaju roditeljima kada imaju problema na način koji nalikuje kriminalcu koji ide pred suca. Morate raditi do te mjere da će vaša djeca dođu i traže savjet prvo od vas kada imaju problema. Moraju se osjećati ugodno povjeravajući vam se. Ako to uspijete, imat ćete samo nekoliko problema u svojoj obitelji. Zapravo, svi problemi će biti riješeni. (*Poruke za izgradnju novih vjernika*, sv. 2, str. 522-523, 536, 537-541, 544-546).

* * *

Pitanje: Kako se starješina koji je otac i brine se za svoju obitelj može također biti dostupan da pomogne svetima?

Odgovor: Teško je biti nadglednik. Djeci je najviše od pomoći da roditelji provode vrijeme s njima. Sjede s njima, promatraju što rade, i podučavati ih, je najbolje ohrabrenje i sprječava ih da budu lijeni. Ponekad moramo s njima slobodno razgovarati o širokim temama. Ako to učinimo, oni će biti sretni. Sva djeca vole učiti. Potreba s našom djecom je beskrajna. Što više vremena provodimo s njima, to bolje. Trebali bismo im omogućiti da se uključe u naše svakodnevne aktivnosti, a trebali bismo im se i mi pridružiti u njihovim aktivnostima. Međutim, starješina također mora biti na raspolaganju kako bi pomogao svetima. Da bismo se brinuli za obje ove potrebe, moramo naučiti zajedništvo s Gospodom i slijediti Njegovo vodstvo. Ono što sam podijelio u vezi sa starješinama su principi. Potreban nam je Gospodnje vodstvo za specifične situacije. (*Temeljni principi koji se tiču starjeinstva*, str. 57-58).